

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CXVI П'ЯТНИЦЯ, 27 БЕРЕЗНЯ 2009 РОКУ ЧИСЛО 13 VOL. CXVI FRIDAY, MARCH 27, 2009 No. 13

США підтримали проєкт електронної бібліотеки України

Під час підписання відкриття всеукраїнського проєкту „Електронна бібліотека України" 26 січня в Києво-Могилянській академії.
Фото: Сергій Росинський

КИЇВ. – За ініціятивою Києво Могилянської Фундації Америки і за сприяння Національного університету „Києво-Могилянська академія" (НаУКМА) та фінансової підтримки з боку Аґенції з міжнародного розвитку США (USAID), в Україні започатковано проєкт „Електронна бібліотека України" (ELibUkr©), яка, після практичного зреалізування задуму, надаватиме університетам України доступ до провідних світових наукових баз даних і до українських інформативних ресурсів.

Підписання Угоди та відкриття цього всеукраїнського проєкту відбулося 26 січня в приміщенні Бібліотеки ім. Омеляна і Тетяни Антоновичів Києво-Могилянської академії. На першому етапі учасниками проекту є НаУКМА, Всеукраїнська Асоціяція „Інформатіо-Консорціюм", Харківський національний уні-

(Закінчення на стор. 3)

Відзначили 70-річчя проголошення самостійности Карпатської України

Лілія Григорян

КЕМПБЕЛ-ГОЛ, Ню-Йорк. – 15 березня Генеральне консульство України в Ню-Йорку спільно з Українським Конґресовим Комітетом Америки та Спілкою Української Молоді провели відзначення 70-річчя проголошення Карпатської України, в якому взяли участь численні представники української громади США.

На території українського католицького цвинтаря св. Духа відбулась офіційна церемонія покладання квітів до могили видатного українського громадсько-політичного діяча, прем'єр-міністра та міністра закордонних справ Карпатської України Юліяна Ревая (1899-1979).

(Закінчення на стор. 4)

Покладання квітів до могили видатного українського громадсько-політичного діяча Юліяна Ревая. Крайній зліва – Генеральний консул України в Ню-Йорку Посол Микола Кириченко, попереду – о. Ярослав Костик.
Фото: Лілія Григорян

У США відзначили 195-річчя від дня народження Тараса Шевченка

СТЕМФОРД, Конектикат

Олена Устюжанцева

15 березня за програмою Дня відкритих дверей у Семінарії св. Василія Великого відбувся святковий концерт, присвячений 195-ій річниці з дня народження Тараса Шевченка. Ректор семінарії о. Богдан Данило відкрив концерт словом про поета.

У святі взяли участь учні школи українознавства при Катедральному соборі св. Володимира Великого у Стемфорді (директор Олена Цетнар) та члени Стемфордського осередку Всеамериканської громадської організації „Нова українська хвиля". Концерт відбувався у приміщенні семінарії і складався з творів Т. Шевченка, вдало поєднаних у цілісній програ-

(Закінчення на стор. 10)

Владика Павло Хомницький, ЧСВВ, Єпарх Стемфордський дякує організатором та учасникам концерту. *Фото: Олена Устюжанцева*

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

В. Ющенко закликав відновити правду про І. Мазепу

КИЇВ. — У рамках святкування 370-річчя з дня народження Івана Мазепи Президент України Віктор Ющенко на Київщині, у селі Мазепинці Білоцерківського району, 20 березня взяв участь у Молебні, який відслужив Патріярх Української Православної Церкви Київського патріярхату Філарет, і поклав квіти до пам'ятника українському гетьманові. В. Ющенко сказав, що мова йде також про відновлення справедливости та правди про цього видатного діяча. „Не одне сторіччя ім'я І. Мазепи стирали з пам'яті народної... Імперія робила це з однією метою – знищити саму ідею незалежности України, перетворити її в підвладну територію без минулого і майбутнього. Але ми не піддалися, ми вистояли, ми перемогли", – сказав Президент. Він особливо відзначив зусилля гетьмана І. Мазепи у створенні з козацької старшини нової, державної еліти та перетворення українського козацтва в потужне реґулярне військо. „Пора остаточно розвіяти брехливі міти про нібито зраду І. Мазепи", – сказав Президент, наголосивши, що протягом століть його патріотичний вчинок надихав українських патріотів на боротьбу за незалежність України. Того ж дня Президент взяв участь у заходах у Національній Опері України. Крім того, у Києві, на площі Слави, відбулася урочиста церемонія відкриття пам'ятного каменя на честь І. Мазепи – на місці, де знаходився Свято-Миколаївський військовий собор, побудований гетьманом І. Мазепою. *(„Кореспондент")*

О. Шамшур: „Принизливо озиратися на Росію"

КИЇВ. — Україна не повинна вибудовувати свою зовнішню політику, виходячи з позицій іншої держави. Таку думку висловив Посол України в США, кандидат на посаду міністра закордонних справ Олег Шамшур у п'ятницю, 20 березня. „Це справді, я думаю, принизливо для України, якщо ми будемо вибудовувати свою зовнішню політику в залежності від того, як ця зовнішня політика буде сприйматися тією чи іншою державою, в тому числі й Росією", – сказав О. Шамшур. Він також зазначив, що не зовсім розуміє, чим членство України в НАТО може заважати розвиткові нормальних взаємин з Росією. О. Шамшур додав, що він прихильник вступу України в НАТО і підтримує евроатлантичний курс держави. На думку Посла, на даний момент основним політичним завданням української держави є використання всіх існуючих інструментів для того, щоб створити відповідні умови для досягнення членства України в НАТО. О. Шамшур додав, що якщо очолить Міністерство закордонних справ, то працюватиме на цій посаді до року. „Я отримав цю пропозицію від Президента, повністю поділяючи його зовнішньополітичні погляди, прийняв цю пропозицію. І якщо я буду затверджений, то спробую зробити максимум за цей рік", – сказав він. *(„Українська правда")*

Ю. Тимошенко підписала декларацію з модернізації ГТС

БРЮСЕЛЬ, Бельгія. — Український уряд спільно з Европейською комісією (ЕК), Европейським банком реконструкції та розвитку (ЕБРР), Европейським інвестиційним банком (ЕІБ) та Світовим банком (СБ) підписали декларацію за підсумками міжнародної донорської конференції з модернізації української газотранспортної системи (ГТС). Документ з української сторони підписала Прем'єр-міністер Юлія Тимошенко, з боку ЕК – Европейський комісар з питань зовнішньої політики та европейської політики сусідства Беніта Фереро-Вальднер, та Европейський комісар з енерґетики Андріс Пібалгс, з боку ЕІБ – Президент Філіп Майстадт, з боку ЕБРР – перший віце-президент Валер Фріман, з боку СБ – Мартін Райсер. Церемонія підписання відбулася 23 березня у Брюсселі в ході конференції, в присутності Президента Европейської комісії Жозе Мануеля Барозу та Президента України Віктора Ющенка. Прем'єр Ю. Тимошенко заявила, що підсумковий документ Міжнародної інвестиційної конференції з модернізації української ГТС закріплює належність ГТС державі Україна. „Спільна заява чітко фіксує, що ГТС України є і буде залишатися, згідно з чинним в Україні законом, державною власністю", – заявила Ю. Тимошенко. При цьому вона зазначила, що цей документ буде свідченням довіри з боку Евросоюзу до української ГТС, як надійної системи транзиту газу европейським споживачам. Документ буде свідчити про подальше прагнення сторін до приведення стандартів ГТС та енерґетичного сектору України до европейських норм. „І що найголовніше – декларація, яка була підписана, визнає ГТС України невід'ємною частиною загальноевропейської енерґетичної інфраструктури", – заявила Ю. Тимошенко. Вона підкреслила, що розширення української ГТС не вимагає значних капіталовкладень і економічно вигідне для всієї газової мережі Европи. *(„Кореспондент")*

Росія критикує ЕС за декларацію щодо ГТС України

КИЇВ. — Прем'єр-міністер Юлія Тимошенко заявила 24 березня, що Україна розглядає японських інвесторів як ключових у модернізації та реконструкції її газотранспортної системи (ГТС). Ця заява пролунала напередодні візити Ю. Тимошенко до Японії і день по тому, як в Евросоюзі европейські кредитори підписали декларацію щодо модернізації української ГТС. Очікують, що декларація відкриє шлях до збільшення потужности українського газогону на 60 млрд. кубометрів. Тим часом російський прем'єр-міністер Володимир Путін заявив, що Еврокомісія відмовилася разом в Росією вирішувати питання надання кредитів Україні. Він натякнув, що Евросоюз таким чином намагатиметься перебрати контролю над українською ГТС. Росія вважає, що підписані у Брюселі домовлености між Україною та Евросоюзом призведуть до інтеґрації України в европейську енерґетичну систему на юридичному рівні, а не лише до модернізації українських трубопроводів. Росія додає також, що на модернізацію українських трубопроводів потрібна сума приблизно вдесятеро більша, аніж запропонована ЕС. Прем'єр-міністер В. Путін заявив, що Росія переглянe свої стосунки з Евросоюзом, якщо її інтереси іґноруватимуться. Російська делеґація, яка також брала участь у конференції, залишила залю засідань. *(Бі-Бі-Сі)*

Розпочались переговори Президентів України та Чехії

ПРАГА, Чехія. — У Празі 24 березня Президент України Віктор Ющенко та Президент Чеської Республіки Вацлав Клаус обговорили питання поглиблення двосторонніх взаємин між Україною та Чехією в усіх сферах. Також глави держав торкнулися питання переговорного процесу щодо угоди про асоціяцію між Україною та Европейським союзом. Важливою темою переговорів стала проблема забезпечення чеською стороною захисту законних прав українських трудових міґрантів. Президент України також порушив питання підтримки Чехією, яка на сьогодні головує в ЕС, ухвалення Дорожньої карти „Україна-ЕС" щодо умов запровадження безвізового режиму до закінчення чеського головування в ЕС. В. Ющенко перебував у Чехії з дводенною державною візитою. *(УНІАН)*

У НРУ пом'янули В'ячеслава Чорновола

КИЇВ. — Близько 150 осіб 21 березня вшанували пам'ять одного з засновників партії Народний Рух В'ячеслава Чорновола, який загинув в автокатастрофі під Києвом 25 березня 1999 року. У церемонії покладання квітів до могили політика на Байковому цвинтарі в Києві брали участь теперішній провідник НРУ Борис Тарасюк, соратники В.Чорновола і представники молодіжної партійної структури. Потім відбулася Панахида у Свято-Володимирському катедральному соборі. Після цього піша процесія рушила до пам'ятника В. Чорноволові, де відбулося віче. Соратники В. Чорновола ділилися спогадами про нього. В. Чорновіл народився 24 грудня 1937 року; відомий учасник дисидентського руху, журналіст, член Української Гельсінкської Спілки, один з засновників і провідників Народного Руху України. В. Чорноволові було посмертно надано звання Героя України. Він очолював НРУ з грудня 1992 року. *(„Кореспондент")*

У Верховній Раді зареєстровано законопроєкт про ОУН і УПА

КИЇВ. — У Верховній Раді України 23 березня зареєстровано законопроєкт про визнання Організації Українських Націоналістів (ОУН) і Української Повстанської Армії (УПА) воюючою стороною в боротьбі за незалежність України, який надав би їхнім членам та воїнам певні пільги. Авторами законопроєкту є народні депутати, члени фракції „Наша Україна-Народна самооборона" Ярослав Джоджик, Юрій Костенко та Іван Заєць. Законопроєкт передбачає надання членам ОУН і воїнам УПА статусу ветеранів національно-визвольного руху опору правлячим режимам колишнього СРСР і нацистської Німеччини, статусу учасників бойових дій за об'єднання і створення Української суверенної соборної держави. Також проєктом пропонується надати їм пільги, передбачені законами „Про статус ветеранів війни, ґарантії їх захисту" і „Про реабілітацію жертв політичних репресій в Україні". У разі прийняття цього закону, його дія пошириться на дружин померлих ветеранів руху опору, які загинули в результаті поранення, контузії, каліцтва. Служба безпеки України пропонує Федеральній службі безпеки Російської Федерації укласти угоду про розсекречення всіх архівів каральних органів СРСР. *(„Кореспондент")*

Фільм про А. Волошина і Карпатську Україну

УЖГОРОД. —За створення фільму „Гіркота солодкої землі" автор проєкту і сценарію письменник з Закарпаття, Заслужений журналіст України Дмитро Кешеля здобув заслужені нагороди і схвальні відгуки глядачів. Стрічка розповідає про останні дні Президента Карпатської України, Героя України Августина Волошина, який помер в одній з московських тюрем. Картину знято Закарпатською обласною телерадіокомпанією „Тиса-1" з нагоди 70-річчя Карпатської України, яке за указом Президента України Віктора Ющенка відзначається у ці дні на загальнодержавному рівні. У Хусті, що був столицею колишньої Карпатської України, В. Ющенко вручив Д. Кешелі орден „За заслуги" ІІІ ступеня. Д. Кешеля народився в 1951 році на Закарпатті. Він написав ряд оповідань, повістей і романів, п'єсу „ Голос Великої ріки", сценарії відомих відеофільмів, які стали лавреатами Всеукраїнських та міжнародних телефестивалів. *(„День")*

Кожен громадянин країни повинен знати українську мову

КИЇВ. — Незважаючи на двомовність суспільства, українці прагнуть володіти державною мовою. Про це свідчать узагальнені висліди річної програми соціологічних досліджень 2008 року, представлені Київським інститутом проблем управління ім. Горшеніна 18 березня. Дослідження проводилося методою інтерв'ю та телефонних опитувань впродовж цілого року в усіх обласних центрах. Зокрема 73.7 відс. українців вважають, що кожен громадянин України повинен володіти державною мовою, 19.4 відс. – відповіли, що ні, і 7 відс. не змогли відповісти. Опитування показало, що 49.5 відс. українців розмовляють вдома переважно українською мовою і 46.8 відс. – російською. При цьому 68.5 відс. українців пишаються тим, що є громадянами своєї країни. *(„Кореспондент")*

США підтримали...

(Закінчення зі стор. 1)

верситет ім. Василя Каразіна, Чернівецький національний університет ім. Юрія Федьковича, у співпраці з Нортвестерн-університетом (США).

Перший семінар для учасників проєкту відбувся 27 січня. Конференція для представників бібліотек, університетів та підприємців відбулася 28 січня.

Проєкт „Електронна бібліотека України" надає українським науковцям можливість не лише знайомитися з усіма досягненнями закордонних видань, але й додавати до світової бази даних власні здобутки.

„Цей проект дає нам змогу користуватися досягненнями з усіх галузей знань. У майбутньому завдяки електронній бібліотеці наші науковці отримають змогу публікуватися у закордонних виданнях, ділитися власними здобутками, тобто йдеться про двосторонній зв'язок", – підкреслив ректор Києво-Могилянської академії Сергій Квіт на відкритті проєкту.

Щороку в державі з'являється 600 наукових природничих видань, але з них у міжнародних базах даних є приблизно 20. Причина цього – брак фондів та організованої ініціятиви. Мережа наукової інформації для всього світу є платною. Для роботи з електронними ресурсами університети та наукові центри розвинених держав витрачають мільйони долярів щорічно, а для цього користуються відчутною підтримкою з боку своїх урядів.

За наукову інформацію треба платити. Тому здійснення проєкту є дорогою справою. Перший рік проєкту обійдеться у 1.5 млн. дол. Це кошти університетів-учасників, представників українського підприємництва, Києво-Могилянської фундації Америки та Аґентства міжнародного розвитку США (USAID).

Зацікавлення своєї держави у проєкті Посол США в Україні Вілям Тейлор пояснив так: „Це дуже важливий день для України, але й не менш важливий день і для Сполучених Штатів. Ми раді бути партнерами цього проєкту. Він поєднав три українські університети з американськими та з університетами інших держав. Дивіденди від цього проєкту ми всі отримуватимемо ще багато років".

Президент Києво-Могилянської Фундації Америки Марта Фаріон.

Певна річ, щоб повною мірою здійснити такий проєкт, потрібна фінансова підтримка з боку українського уряду. Наразі він не виділяє коштів на цю ціль – не дозволяють державний бюджет і кризові обставини в економіці. Проте поза Україною проєкт викликав великий резонанс і зацікавлення від компаній „Hewlett Packard", IBM, „Kraft" (фірма „Kraft" вже фінансово підтримала проєкт та брала участь в конференції). Продовжуються переговори з іншими донорами та майбутніми учасниками.

„Без доступу до світової інформації, до світових знань Україна не зможе стати конкурентноздатною", – вважає голова Дорадчої ради проєкту та президент Києво-Могилянської Фундації Америки Марта Фаріон.

Києво-Могилянська Фундація – це неприбуткова організація, зареєстрована в США. Всі пожертви можна відтягнути від податків, згідно з законодавством. Фундація продовжує шукати фінансові засоби для успішної реалізації цього корисного проєкту.

Прес-служба Києво-Могилянської Фундації Америки

Помер Василь Лучків, провідний член УНС

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. — 18 березня помер, на 79 році життя, відомий активіст Українського Народного Союзу, Українських Американських Ветеранів та член ряду інших організацій української громади д-р Василь Лучків.

В. Лучків був контролером Головного уряду УНС від 2006 року. До того він був радним — у 1990-1994 та 1998-2006 роках. Крім того, він впродовж 29 років був секретарем 16-го Відділу УНС та багато років очолював нюйоркський окружний комітет УНС.

Д-р В. Лучків також був делеґатом на численних Конвенціях УНС, членом Стипендійної комісії комітету та членом Комітету 36-ої Конвенції УНС.

Він був активним членом Українських Американських Ветеранів, займаючи становище Крайового командира та інші провідні місця в Крайовій команді, як і в місцевій 19-ій станиці УАВ.

В. Лучків був пластуном і учителем та адміністратором шкіл українознавства. Він колишній голова Українського Бібліотечного Товариства США та співзасновник, заступник голови і член Ради директорів Фундації Українського Вільного Університету впродовж 25 років, голова „Фонду допомоги дітям Чорнобиля" у повіті Ракленд, Н.Й. Був провідним членом Українського комітету повіту Ракленд, крім того, був призначений повітовим шерифом, а також перекладачем для повіту.

Д-р В. Лучків народився 29 жовтня 1929 року в Україні у батьків Григора і Параски (з дому Литкань) Лучкових. Після приїзду до США був вояком американської армії впродовж 1951-1952 років.

Здобув ступінь маґістра слов'янських і українських студій та бакалавреат з бібліотекарства в Отавському університеті. В Отаві він одружився з Марією у 1960 році.

Ступінь доктора він отримав 1972 року від Українського Вільного Університету в Мюнхені, Німеччина.

Він працював бібліотекарем славістики в Університеті Айови і

Св. п. д-р Василь Лучків

був директором-асистентом бібліотеки Стейтового університету Ню-Йорку в Бракпорті. У 1986 році став директором бібліотечних послуг у Комюніті-коледжі в повіті Рокленд, Н.Й., а згодом — директором бібліотечних надбань в Університеті св. Івана в Квінсі. Від 1984-го до 1993 року, аж до відходу на пенсію, був директором бібліотеки та справ культури в Комюніті-коледжі повіту Пасейк в Ню-Джерзі.

У глибокому жалю залишив дружину Марію, сина Михайла з дружиною Тіною, сина Віліяма з подругою Мередіт, сина Івана з дружиною Ренею та внуків Юліяну, Христину, Олександру, Миколу та двох сестер Ганю і Софію в Україні.

Похоронні відправи відбулися у понеділок, 23 березня, в Українській католицькій церкві свв. Петра і Павла у Спрінґ-Велі, Н. Й.

Стефан Качарай, президент Українського Народного Союзу та скарбник Рома Лісович взяли участь у похоронних відправах.

Замість квітів на могилу родина просить складати пожертви в пам'ять покійного на American Cancer Society або на інші допомогові організації вашого уподобання.

Віталій Кличко – чотириразовий чемпіон світу за версією „WBC"

ШТУТҐАРТ, Німеччина. – 21 березня, о 11-ій год. вечора, після виконання національних гимнів Куби і України, д-р Віталій Кличко став до бою за титул чемпіона світу в надважкій вазі за версією Світової боксерської ради („WBC"), і захистив його, пославши свого суперника – кубинця Хуана Карлоса Ґомеза в нокавт.

І хоч перед поєдинком тренер Х. Ґомеса – Орландо Ґуелар разом з промовтером Ахметом Онером, протягом двох місяців обіцяли перемогу своєму бійцеві (та й Х. Ґомес на всіх інтерв'ю і пресових конференціях обіцяв на шмаття роздерти не тільки репутацію непереможности українця, але і його тіло), але вийшло все, як і обіцяв чемпіон: „Я переможу, а Хуан Карлос Ґомез закінчить цей поєдинок в горизонтальному стані".

З 12 запланованих равндів лише перший був майже рівний, бо кубинець відразу накинувся на українського боксера з гарною серією ударів обома руками.

В. Кличко, захищаючись як завжди вміло і професійно, відповідав влучно тримаючи 103-кілограмового суперника на віддалі.

Вже з другого равнду стало очевидним, що вищий і важчий (107 кілограмів) В. Кличко розгадав тактичний плян свого суперника і почав методично і майстерно втілювати в життя свій плян, зустрівши суперника і зупинивши його атакуючий запал, щоб самому переходити в атаку.

Ще три равнди були подібні за стилем, а в п'ятому равнді перевага В. Кличка стала очевидною – кубинець ще старався імпульсивно йти вперед, часто і дуже небезпечно б'ючи головою, результатом чого і стало розсічення на голові В. Кличка між волоссям. Від ударів В. Кличка праве око Х. Ґомеза запливало і брова над ним кровоточила.

В шостому равнді В. Кличко почав нарощувати свою перевагу, атакуючи суперника серіями з обох сторін прямими ударами в голову і по тілі.

Розв'язка наступила в сьомому равнді, коли після сильного правого бокового удару Х. Ґомез вперше в цьому двобої впав на коліна, тримаючись за рингові шнури. Але після того, як суддя з Бельгії Деніел ван де Віл дорахував до дев'яти і дозволив продовжувати бій, кубинець хаотично накинувся на суперника і, одержавши прямий зустрічний, ще встиг міцно „обняти" В. Кличка і, падаючи назад, потягнув його за собою, на поміст ринґу.

Після цього вже для всіх стало очевидним, хто виграє в цьому двобої і глядачі лише чекали, як і коли це станеться.

В останніх поєдинках ніхто з суперників В. Кличка не встояв більше восьми равндів. Не став винятком й цей.

У восьмому равнді Х. Ґомез повертався спиною, явно втікаючи від нищівних ударів з обох рук В. Кличка.

На допомогу йому прийшов рефері, знявши один пункт з В. Кличка, ніби за навмисне зіткнення головами (я багато разів передивлявся цей момент у відеозапису, але ніякого зіткнення не побачив). Та це не допомогло Х. Ґомезові і восьмий равнд він ще ледве вистояв.

А вже в дев'ятому після кількох ударів страшної сили правою, коли, падаючи на коліно, він ще встиг „схопити" трійку бокових лівою від В. Кличка, встояти вже не зміг.

Блискуча перемога В. Кличка! Ще один доказ всьому світові, що найкращі і найсильніші боксери – це українці Віталій і Володимир Клички.

Василь Каваццюк

АМЕРИКА І СВІТ

Б. Обама виступив на другій прес-конференції

ВАШІНҐТОН. — На зустрічі з пресою у Білому Домі увечорі 24 березня, яка прямо транслювалася по всій країні, Президент Барак Обама, серед іншого, запевнив своїх співвітчизників, що вже помітні перші ознаки поступу на шляху до оздоровлення економіки. Б. Обама висловив упевненість, що нинішній рецесії дано зворотній хід, але додав, що шлях не буде легким. „Ми вийдемо з цієї рецесії,... однак, це забере свій час", - підкреслив Президент. Б. Обама також сказав, що схвалення поданого його урядом федерального бюжету на наступний фінансовий рік, сумою у три трлн. 600 млрд. дол., є „невід'ємною частиною" заходів, які прийнято для пожвавлення економіки. Президент визнав, що бюджет є безпрецедентний за своєю маштабністю, але наголосив, що передбачені ним витрати необхідні, щоб країна через 10-20 років знову не опинилася в кризі. Значні фонди в бюджеті, крім як на економіку, виділено на реформу системи охорони здоров'я та освіту. Критикам, які назвали його бюджет безвідповідальним, він відповів, що кошторис включає дефіцит в 1 трлн 300 млрд. дол., який він отримав від попереднього уряду. Б. Обама, крім цього, закликав американський народ надати урядові ширші повноваження для ефективнішого реґулювання пов'язаних з фінансовим сектором структур. В ході прес-конференції, яка тривала 55 хвилин, порушувалися також проблеми безпеки на американсько-мексиканському кордоні та нові виклики у вреґулюванні ізраїльсько-палестинського конфлікту у зв'язку з приходом до влади нового уряду в Ізраїлі. На здивування багатьох оглядачів, війни в Іраку та Афганістані не згадувалися. *(„Голос Америки")*

ЕС запропонував шістьом країнам „Східнє партнерство"

БРЮСЕЛЬ, Бельгія. — Офіційне запрошення долучитися до співпраці в рамках „Східного партнерства" отримали шість колишніх республік СРСР – Азербайджан, Вірменія, Білорусь, Грузія, Молдова, Україна. Европейський союз запропонував таку співпрацю 20 березня, в останній день своєї зустрічі в Брюселі. У ході обговорення країни Евросоюзу не мали спільної думки щодо того, чи запрошувати до участи в програмі Білорусь. ЕС має претензії до дій Мінська в галузі прав людини. „Східнє партнерство" передбачає тісніший рівень співпраці з ЕС, включно з полегшенням візового режиму і торговельними пільгами. *(Радіо „Свобода")*

„Токсичні кредити" банків у США купуватиме держава

ВАШІНҐТОН. – У США 23 березня оприлюднено плян порятунку банків, що накопичили велику кількість боргів, які вони не можуть повернути. На викуп цих так званих „токсичних активів" має піти загалом близько 1 трлн. дол. з державних і приватних грошей. Перша реакція на довгоочікувані подробиці пляну була позитивною. Рятувати фінансову систему має не лише уряд грошима платників податків, але і приватний сектор – це ключовий елемент нового пляну. Ще раніше у Вашінґтоні секретар Департаменту фінансів Тім Ґейтнер попереджав, що акція не буде дешевою, але альтернатива була б ще гіршою. „Ця стратегія нам дорого обійдеться. Вона є ризикованою, і на неї буде потрібен час. Але, незважаючи на те, наскільки дорогою вона виявиться, ми знаємо, що ціну повного краху нашої фінансової системи буде неможливо підрахувати для наших родин, для компаній і для нашої країни", – зазначив Т. Ґейтнер. Державна скарбниця, а точніше програма, на яку ще восени Конґрес виділив близько 700 млрд. дол., надасть лише від 75 до 100 млрд. дол. Решта грошей для нової „Громадсько-приватної інвестиційної програми" має надійти від приватного сектора. На переконання секретаря Департаменту фінансів, за допомогою нової програми фінансовий ринок позбудеться невизначености і поверне довіру до себе. Незважаючи на першу позитивну реакцію ринків на подробиці пляну, його раніше чимало критикували. Багато аналітиків не вірять у прихід приватних інвесторів і побоюються, що трильйоновий плян будуть повністю оплачувати платники податків. (*Радіо „Свобода"*)

Найвільніше підприємництво – у Данії, США і Канаді

НЮ-ЙОРК.. — Україна посідає 97-ме місце в оцінці, що відображає рівень свободи ділової активности. Це краще, ніж у Росії чи Таджикистані, але гірше, ніж у Замбії, Буркіна Фасо чи Сенеґалі. Визначенням оцінювання займався провідний фінансово-економічний журнал „Форбс". Видання вже четвертий рік визначає країни не за економічними показниками, а за розвитком свободи особистости і ведення підприємництва. У першій трійці, яку визначали за даними Світового банку, міністерства торгівлі США і кількох правозахисних організацій, цього року виявились Данія, США і Канада. До десятки найвільніших країн за веденням підприємництва ввійшли також Сінґапур, Нова Зеляндія, Велика Британія, Швеція, Австралія, Гонґ-Конг і Норвегія. Найгірше вести підприємництво у Зімбабве, Бурунді і Чаді. Оцінювання свободи ділової активности складене на підставі даних з 127 країн світу. *(Радіо „Свобода")*

США розчаровані рішенням Еспанії

ВАШІНҐТОН. — США розкритикували Еспанію за відкликання її військових з складу миротворчих сил НАТО в Косові. Прес-секретар Державного департаменту Роберт Вуд заявив, що таке рішення Мадриду викликає розчарування – воно порушує угоду Північно-атлантичного альянсу. Влада Еспанії 19 березня оголосила, що еспанські підрозділи будуть виведені з Косова до серпня цього року, оскільки безпека в краї покращилася. У Косові перебуває 15.5 тис. вояків НАТО, еспанський контингент нараховує близько 600 осіб. *(Радіо „Свобода")*

Першим з російських політиків Б. Обама прийняв М. Горбачова

ВАШІНҐТОН. — Президент США Барак Обама і віце-президент США Джозеф Байден зустрілися в Білому Домі з Михайлом Горбачовим. Їх бесіда відбулася 20 березня і тривала більше години, повідомив помічник президента „Горбачов-фонду", який супроводжував його в поїздці. Колишній президент СРСР М. Горбачов став першим російським політиком, якого прийняв новий глава держави США у Вашінґтоні. Йшлося про ситуацію в світі і двосторонні взаємини напередодні призначеної на 1 квітня в Лондоні зустрічі Б. Обами з президентом Росії Дмитром Медведєвим. Президент США також цікавився внутрішньополітичним становищем у Росії. (*Радіо „Свобода"*)

Українці посідають третє місце за дозволами на проживання

РИМ. — Станом на 1 січня 2008 року Італія видала понад 2 млн. дозволів на проживання для громадян з-поза меж Европейського союзу. Згідно з оприлюдненою 24 березня статистикою відомства „ISTAT", українці посідають у цьому списку третє місце. Найбільшу кількість дозволів на проживання італійська влада видала громадянам Албанії – понад 300 тис. Друге місце посідають марокканці (277 тис. дозволів). На третій сходинці – громадяни України, яким видано майже 140 тис. документів на леґальне проживання на Апенінах. Більше половини дозволів на проживання видано за контрактами на роботу – 1 млн. 240 тис. Ще 680 тис. – через сімейні причини. Набагато менше документів вироблено через навчання (45.5 тис.) та релігійні мотиви (24 тис.). Реґіонами Італії, які найчастіше обирають чужоземці, залишаються Льомбардія, Емілія-Романія та Венето. (*„День"*)

Конґрес вимагає від „AIG" повернути „бонуси"

ВАШІНҐТОН. — Найвище керівництво компанії „AIG" 18 березня викликали до Конґресу для пояснення ситуації з виплатою багатомільйонних нагород своїм працівникам. Голова правління „AIG" Едвард Ліді під час слухань заявив, що також обурений виплатою нагород, але був змушений виконувати укладені до його приходу в компанію контракти. Він звернувся до своїх працівників повернути половину отриманих грошей. Найбільший бонус, отриманий одним з працівників, склав 16 млн. дол. Конґресмени вимагають оприлюднити імена всіх, хто отримав виплати, і погрожують вдатись до правоохоронних органів. Скандал обурив американських платників податків, адже протягом останніх місяців „AIG" отримав значну фінансову допомогу з американського бюджету. *(„Голос Америки")*

Померла відома акторка Н. Ричардсон

НЮ-ЙОРК. — Наташа Ричардсон, зірка фільмів „Пастка для батьків", „Пані покоївка", „Історія служниці", одержала важку травму 16 березня, коли їздила на лещетах у відомому зимовому курорті Мон-Тремлян у Квебеку. Під час спуску з гори артистка невдало впала і вдарилася головою, але від допомоги лікарів відмовилася. Проте вже через годину після випадку вона поскаржилася на сильний біль голови. На приватному літаку її доставили до лікарні Ленокс Гіл в Ню-Йорку, де вона померла 18 березня. Незадовго до смерти акторку помістили на апарати підтримки життєдіяльности. В лікарню приїхали чоловік Н. Річардсон – актор Ліям Нісон, сини – 13-річний Майкл і 12-річний Деніел, її мама, володарка кінопремії Оскара Ванеса Редґрейв. Поховали Н. Ричардсон 22 березня, на цвинтарі св. Петра у місцевості Мілбрук, Ню-Йорк. *(УНІАН)*

Людство відмовляється від смертної кари

ЛОНДОН. — Правозахисна організація „Міжнародна амнестія" 24 березня оприлюднила доповідь, яка стверджує, що світ поступово відмовляється від смертної кари. Більшість країн світу вже не вдаються до такого виду покарання і, згідно з опитуваннями, більше половини країн, які ще не відмовилися від страти, не вдаються до виконання вироків. За даними „Міжнародної амнестії", у 2008 році 8,800 осіб були засуджені до смертної кари і 2,390 осіб були страчені. Більшість страт припадають на Китай, Іран, Савдійську Арабію, Пакистан та США – 93 відс. усіх страт у світі. При цьому „Міжнародна амнестія" визнає, що реальні цифри можуть бути більшими, оскільки такі країни, як Китай, Білорусь, Монголія та Північна Корея, здійснюють страти приховано. „Міжнародна амнестія" провадить кампанію проти смертної кари вже 30 років і зазначає, що 2008 рік наблизив її до бажаного висліду. *(Бі-Бі-Сі)*

Відзначили 70-річчя...

(Закінчення зі стор. 1)

Священики Української Католицької Церкви у США провели молитву за Україну та екуменічну Панахиду за борцями за незалежність Карпатської України.

Після молитви, біля Меморіяльного хреста борцям за волю України, відбулося віче-реквієм.

Виступаючи перед присутніми, Генеральний консул України в Ню-Йорку Посол Микола Кириченко зазначив, що події, пов'язані з проголошенням та героїчним захистом Карпатської України, стали своєрідним історичним феноменом, однією з найяскравіших сторінок багатовікової боротьби українців за встановлення української державности, наблизили реальний суверенітет і незалежність України.

КОЛОНКА КОМЕНТАТОРА

Чому нам треба бути пильними

Р. Л. Хомяк

ВАШІНҐТОН. – „Ґудзичок", про який так багато говорилось в контексті американсько-російських дипломатичних стосунків останніми тижнями, може стати (не дай Бог!) Україна.

Таку думку висунув один американський журналіст, який чимало звітував з Москви, Києва, Берліну й інших столиць. Інакше кажучи, людина з досвідом в галузі безпеки та сучасних американсько-европейських взаємин. Він особисто спілкувався з такими людьми, як Володимир Путін, з Анґелею Меркель, з українськими й грузинськими керівниками, знає Брюсель і Лондон.

Я не хочу його називати з етичних причин: ми мали приватну розмову за коктейлем в Національному прес-клюбі, тобто це не журналістське інтерв'ю.

Розмова йшла про той „ґудзичок", який вперше згадав віце-президент Джо Байден, коли відвідував Европу. Він сказав, що Сполучені Штати зацікавлені натиснути „reset button" в американсько-російських стосунках, інакше кажучи, повернути ті стосунки до попередньої приязні, замість тепер наявного тертя – зокрема після минулорічної війни між Росією і Грузією. З перекладом цієї фрази на інші мови відразу почались проблеми. Я б залишив слово „рісет", беручи до уваги те, що англомовна комп'ютерська термінологія домінує у світі. (В моїх записках, взятих з українських засобів масової інформації, є такі дивні фрази, як „вордівські файли" – з англійського „Word files" – і сливе усі українські журналісти носять з своїми ключами в кишені „флешки" – маленькі пристрої з „flash memory", на яких можна зберегти „вордівські файли" і будь-що інше з пам'яті комп'ютера. А майже кожний популярний співак в Україні видає нові „ремікси" записів своїх давніх шляґерів, які мають звучати краще після сучасного „remix"-у.)

В країнах НАТО фразу американського віце-президента поголовно перекладали як „новий старт" – новий старт в американсько-російських стосунках – і це непоганий переклад "reset"-у.

На зустрічі з міністром закордонних справ Росії Сергієм Лавровим в Женеві Державний секретар Гіларі Клінтон навіть привезла йому спеціяльно сконструйовану десь у Вашінґтоні іграшку: білий диск з „ґудзичком" і написом „Reset" англійською мовою, та „Переґрузка" – російською. Експерти Г. Клінтон в Державному департаменті завели її, бо міністр С. Лавров, який володіє англійською мовою, розсміявся, пояснюючи що „in Russian" це слово мало б бути „перезаґрузка", і подав англійською мовою різницю між цими двома російськими словами. (Гадаю, треба було американським дипломатичним дизайнерам написати „reset" кирилицею й латинкою, і не було б приводу російському керівникові ще раз посміятись над „цими американцями").

Або – взагалі забути про новий старт в американсько-російських стосунках.

Це й був мій погляд, коли я розмовляв з колегою, який зуби з'їв на нинішних стосунках між евроатлантичним конґломератом і колишнім Радянським Союзом.

Я доводив, що всі ці розмови зайві, бо такого „ґудзичка", який може повернути російсько-американські взаємини на новий старт, не існує. Америка розраховує на підтримку Росії в приборканні Ірану з його дослідами над ядерною зброєю і фінансуванні войовничих ісламістів, які загрожують Ізраїлеві.

Я вважаю, що „ґудзичка" – „reset" немає, бо Росія воліє поділитись з Іраном Каспійським морем по-половині і торгувати з Іраном енерґією і зброєю. Росія, я твердив, не захоче натискати на Іран на догоду Америці.

Мій співрозмовник, навпаки, казав, що Сполучені Штати таки можуть переконати Росію піти на новий старт. „Наприклад, – докинув він, – Америка може пообіцяти Росії, що Україна ніколи не стане членом НАТО".

Тут я, як Івась у вірші з мого дитинства, „лиш скрикнув – ух! і сховався в капелюх". І власне тому тут я починав з того, щоб, борони Боже, Україна не стала „ґудзичком" нового старту в російсько-американській дипломатії. Росіяни справді можуть вдавати, що попрацюють з Іраном заради добрих стосунків з США, коли американці запевнять їх, що немає страху дислокації натівських військ в Луганську чи Сумах, не забуваючи кораблів НАТО в Озівському морі.

Російська газета „Комсомольская правда" (вона і в Україні широко розповсюджується), вже писала недавно, що „Захід переконався, що без Росії не зможе діяти".

Нам треба буде уважно стежити за тим, щоб наш американський уряд не пішов на російську затію.

Зізнаюсь, я особисто не є великим прихильником вступу України до НАТО. Кілька років тому (можу похвалитись), я сперечався з самим Збіґнєвим Бжезінським: мовляв, Україні не треба формально вступати в НАТО; її війська вже тепер співпрацюють ефективно з НАТО. З. Бжезінський наполягав, що Україні таки треба бути членом НАТО і членом Европейського союзу заради своєї безпеки, як його рідній Польщі. Але тепер, коли є загроза, що Україна може стати розмінною монетою нашої країни заради добрих стосунків з імперською Росією, мені і усім нам треба кричати: „ Ні!".

Якщо українці хочуть увійти в НАТО, ніхто не має їм перечити, зокрема Росія. І наше завдання – впливати на наших родичів і знайомих в Україні, щоб вони не піддавались суґестіям найманих редакторів „Комсомольской правди" й інших ЗМІ, які висувають тезу „Захід переконався, що без Росії...".

Розрадним явищем є те, що наш Посол в Україні Вілям Тейлор 12 березня виступив в Національній академії прокуратури з заявою, що уряд Президента Барака Обами підтримає українську незалежність і суверенітет краще, ніж попередні американські уряди. (Це я прочитав на сторінці Укрінформу).

(Закінчення на стор. 14)

АКТУАЛЬНА ТЕМА

Віктор Балога: портрет невдалого „кризового менеджера"

(Закінчення. Початок в ч. 10, 11, 12)

Тарас Кузьо

Олександер Зінченко очолював виборчий штаб Віктора Ющенка у 2004 році, проте пішов у відставку у вересні 2005 року – після того, як заявив, що оточення Президента було причетне до корупції. Олег Рибачук був близьким знайомим та партнером В. Ющенка ще з початку 1990-их років. Після відставки О. Рибачук залишався радником В. Ющенка, проте був звільнений раніше цього року, після того, як у нього вистачило сміливости піддати критиці аґресивну та непродуктивну управлінську стратегію В. Балоги.

Попри те, що конституційно Секретаріят має бути „технічною" та „допоміжною" структурою Президента, насправді він завжди відігравав в українській політиці набагато важливішу ролю. Деякою мірою він подібний до Ради національної безпеки і оборони (РНБО), яку з 2005 року В. Ющенко використовував у якості противаги двом урядам Юлії Тимошенко. За часів В. Ющенка Президентський Секретаріят продовжував втручатися в українську політику, а РНБО продовжувала уникати виконання свого першочергового завдання: координування зовнішньої та безпекової політик. Це можна оцінити принаймні з того, кого Президент призначав на посаду Секретаря РНБО: Петра Порошенка, Івана Плюща і Раїсу Богатирьову – жоден з них не мав досвіду у сфері міжнародних відносин.

Майбутнє Віктора Балоги пов'язане з переобранням В. Ющенка на другий термін, оскільки без президентського патронату непопулярний В. Балога швидко марґіналізується. Наочним прикладом є його попередник, Віктор Медведчук, який очолював Адміністрацію Президента Л. Кучми з травня 2002-го до грудня 2004 року. Після обрання Президентом України В. Ющенка СДПУ(о) не змогла пройти до парляменту на виборах 2006 року; більше того, СДПУ(о) навіть не змагалася на парляментських виборах 2007 року.

Нездатність „Нашої України" перемогти Бльок Ю. Тимошенко (БЮТ) у боротьбі за друге місце під час виборів у березні 2006 року, коли вона набрала на 10 відс. менше, ніж у 2002 році, стала несподіванкою для президентського табору. В. Балога як глава Секретаріяту мав чудову позицію для того, щоб вести боротьбу за очищення „Нашої України" від корумпованих олігархів, чия присутність суттєво зменшувала її електоральні шанси.

Головною ціллю чистки В. Балоги були так звані „любі друзі", тобто близькі друзі та спонзори В. Ющенка, що утворювали прагматичне крило „Нашої України". Плян В. Балоги відродити „Нашу Україну" провалився, оскільки перейменований бльок „Наша Україна – Народна самооборона" набрав ті ж 14 відс. на виборах 2007 року, що і в 2006 році.

Кампанія проти „любих друзів" призвела до погіршення стосунків між В. Балогою та підприємницькими союзниками В. Ющенка. Погані стосунки В. Балоги з „любими друзями", закриття їм доступу до В.Ющенка та аґресивна стратегія „кризового менеджменту" неґативно вплинули на формування „Єдиного центру", який має підтримку менше 1 відс. і не має шансів стати популярною президентською партією. Нова президентська партія була створена у липні 2008 року з багатьма фанфарами на з'їзді в палаці „Україна", що за радянським зразком транслювався по телебаченню.

Помпезне створення нової президентської партії не змогло приховати небажання „любих друзів" приєднуватися до „Єдиного центру". Парляментський речник Арсеній Яценюк відмовився очолити „Єдиний центр", і зрештою, замість нього не було знайдено жодного харизматичного діяча. Депутат від „Нашої України" Іван Плющ, що не підписав угоду про створення „помаранчевої" коаліції, також відмовився увійти до складу „Єдиного центру".

Розпуск парляменту В. Ющенком 2 квітня 2007 року відбувся знову ж таки під впливом В. Балоги. Він вбачав у масовому переході депутатів до складу антикризової коаліції серйозну загрозу Президентові, оскільки коаліція могла отримати 300 депутатів – конституційну більшість, яка дозволила б їй долати вето Президента. У травні 2007 року В. Балога та керівник виборчого штабу Партії Реґіонів (ПР) Борис Колесников уклали угоду, відповідно до якої передбачалося проведення позачергових виборів та формування за їх результатами широкої коаліції. У грудні 2007 року керівник парляментської фракції ПР Раїса Богатирьова, союзник Б.Колесникова та фінансового спонзора партії Рината Ахметова, була призначена Секретарем РНБО. Не випадково, що призначення відбулося лише за чотири дні після призначення Ю. Тимошенко Прем'єр-міністром. Воно було ініційоване В. Балогою у відповідності зі стратегією П. Порошенка, коли він використовував РНБО для протидії першому урядові Ю. Тимошенко в 2005 році. В. Балога від самого початку шукав способи завадити утворенню „помаранчевої" коаліції та призначенню Ю. Тимошенко прем'єром, а представники „Єдиного центру" відкрито заявляли, що їх головним ворогом є Ю. Тимошенко, а не Партія Реґіонів.

В. Балога зумів залучити інших олігархів для отримання фінансової та політичної підтримки для В. Ющенка. Це почалося ще в жовтні 2005 року, за часів уряду Юрія Єханурова, і завжди вступало в суперечність з тимошенківською антиолігархічною риторикою. Головним бенефіціянтом стратегії В. Балоги стала група „Приват" Ігоря Коломойського, яка забезпечила основну частку фінансування „Нашої України" у 2006 році і „Нашої України – Народної самооборони" у 2007 році.

(Закінчення на стор. 14)

Естрада – не тільки для розваги

Естрада – це відкрита сцена в парку, на якій відбуваються розважальні концерти легкої, ліричної музики і пісні. З часом естрадою стали називати усе розважальне мистецтво. Але насправді естрада, як найбільш масовий вид концертної діяльности, не тільки розважає, а й виховує смаки, прищеплює кращі зразки етики і моралі. А в тоталітарній державі естрада давала нагоду мистцям критикувати владу – з певним ризиком для свободи творчости і життя.

Тривалий час українська естрада була джерелом національного усвідомлення слухачів, даруючи їм українські співи, а також авторську пісню. Ґітара Едуарда Драча розбудила багато українських сердець. „Червона рута" Володимра Івасюка теж народилася як авторська пісня. На професійній естраді набули великої популярности твори поета-пісняра Юрія Рибчинського, спів Софії Ротару, яка поряд з Аллою Пуґачовою і Валерієм Леонтьєвим стала символом естради в СРСР. Були улюбленцями Тарас Петриненко, Назарій Яремчук, Іво Бобул, Павло Дворський, ряд інших.

Однак, в Україні настали нові часи. І з'ясувалося, що мистцям естради важко вижити. Вони почали шукати собі місця за кордоном, зокрема в Росії. Після розпаду СРСР з України виїхали 25 тис. музикантів різного рівня. Естраду Росії тепер на 80 відс. творять українці, які й раніше посідали там провідне місце у цьому жанрі.

Звісно, естрада порожньою не буває. І на неї вийшли численні представники нових поколінь. Тепер широко відомі Андрій Данилко („Вєрка Сердючка"), Кароліна Куєк („Ані Лорак"), Тетяна Ліберман („Тіна Кароль"), Віталій Козловський... Їх люблять, їх слухають... І не завжди прислухаються до того, що і якою мовою співають естрадні зірки. Чомусь не зауважують, що С. Ротару давно перейшла на російську пісню, що Ірина Білик тепер випускає пісенні альбоми російською мовою, що заспівали російською Таїса Повалій і Наталя Могилевська. На Всеукраїнському відбірковому турі „Євробачення-2007" тільки А. Данилко виступав ніби українською мовою, додаючи іншомовні вигуки. Можуть сказати, що для естради мова – другорядна, бо слухали ж раніше з великою любов'ю пісні Джо Дасена, Шарля Азнавура, не розуміючи змісту... Це не так, бо для України можна і треба співати лише українською мовою. А наразі звучать, за висловом Ю. Рибчинського, тільки „ум-ца, ум-ца".

Для відродження української естради, підвищення її рівня треба змінити ставлення держави до неї. Податкова політика, підтримка меценатства повинні бути на рівні західніх держав. Не гріх повчитися цьому і у Росії, яка продовжує переманювати українські таланти. На фінальному концерті „Євробачення-2009" 16 травня Росію представлятиме піснею „Мамо" українська співачка Анастасія Приходько, яка не пройшла за конкурсом в Києві, а у Москві виявилася найкращою.

Програми престижних концертів в Києві повинні складатися не на догоду новозбагаченим олігархам, а з урахуванням творчого рівня учасників (тепер на сцені більше оголеного тіла і крику, ніж пісні). Варто подбати про розвиток джазу, який повинен стати повноправним учасником естради.

Українці мають найбагатшу у світі музичну культуру – понад 500 тис. народних мелодій. Україна може зробити колосальний прорив у світі саме через музику, спираючись на національне коріння, ініціятивність, духовний чинник. Для цього треба розвивати також естраду. У січні було проведено інтернет-опитування на визнання найкращих артистів української естради. Перші місця посіли Ані Лорак, Тіна Кароль, група „Океан Ельзи". За П. Дворського та І. Бобула не було подано жодного голосу.

БЕРЕЗЕНЬ В НАШІЙ ІСТОРІЇ...

Видатний львів'янин Станіслав Лем

28 березня 2006 року, в Кракові, на 85-му році життя, в клініці кардіохірургії Ягелонського університету, помер видатний письменник-фантаст, уродженець Львова Станіслав Лем. А міг би не народитись, якби єврей-перукар у невеликому містечку на заході Україні не вступився за лікаря Самійла Лема, якого червоні провадили під конвоєм на розстріл. Лікаря відпустили, і 12 вересня 1921 року у нього народився син Станіслав.

Своє львівське дитинство описав письменник у книзі спогадів „Високий Замок", яка вийшла в українському перекладі у видавництві „Піраміда" (2002 рік). Львів назавжди залишився для письменника рідним містом, але за радянської влади він ніколи не хотів відвідати його, бо це вже було інше місто. Водночас С. Лем вважав, що „Україну треба підтримувати, бо її незалежність є одним з ґарантів польської незалежности".

Хоча С. Лем більшу частину життя прожив у Кракові і Відні, але мав сентимент до „малої батьківщини". Перебуваючи у Варшаві, він захотів зустрітися з українськими студентами, відмовивши при цьому багатьом іншим, набагато поважнішим особам.

У Львові С. Лем закінчив Другу гімназію (тепер школа ч. 8 на вул. Підвальній), вступив до медичного інституту, але німецька окупація перервала його навчання. Після кількарічних блукань у воєнному лихолітті юнак опинився у Кракові й став студентом Ягелонського університету і автором книг.

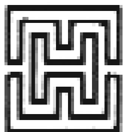
Чимало зробив С. Лем у царині есеїстики, розмірковуючи над проблемами свого жанру, а через них – над шляхами розвитку науки, технічного прогресу і, зрештою, усього людства.

С. Лем – автор близько 50 книжок наукової фантастики. Його вплив на людей був величезним. Книги С. Лема були перекладені 41 мовою світу загальним накладом понад 27 млн. примірників.Українські переклади С. Лема – це „Кіберіяда", „Голем XIV", „Високий Замок" (переклад Лариси Андрієвської), „Соляріс".

Українського читача, безумовно, зацікавить у книзі „Маска" розділ „Цифраньове виховання", що складається зі вступу та двох новель. Перша новеля „Розповідь першого розмороженого" не містить нічого фантастичного чи футурологічного, оскільки спрямована виключно в минуле – давнє й недавнє.

Це дошкульна, безжальна і смішна пародія на сталінізм. Саме на сталінізм як на втілену концепцію казарменого соціялізму. С. Лем не оминає своєю увагою ні ефемерних „відлиг", ні кишенькової „гласности", ні маріонеткових „демократизацій", які ніби усе міняють, нічого не змінюючи. Фантастика перетворюється в новелі на ґротеск, який дає можливість показати абсурдність заідеологізованого життя.

Л. Хм.

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в АМЕРИЦІ

запрошує на презентацію нової монографії

д-ра філологічних наук, члена-кореспондента НАНУ

Тамари Гундорової

(Київ, Інститут літератури НАНУ)

Кітч і Література. Травестії.

Київ: Факт, 2008. – 284 стор. (серія „Висока полиця").

Монографія Тамари Гундорової – оригінальна версія взаємин літератури і кітчу впродовж двох століть – від класицизму до постмодернізму, від Енея-парубка до Вєрки Сердючки, від колоніяльного кітчу „котляревщини" до ідеологічного кітчу соцреалізму. Персонажами книжки стали також кітч жіночої белетристики, сецесійний кітч, героїчний кітч, карнавальний кітч доби постмодернізму, а також естетика і філософія кітчу.

В суботу, 4 квітня 2009 р. о 5-ій год. по пол.

в будинку НТШ
63 Fourth Ave. (між 9-ою і 10-ою вулицями)
New York, NY 10003.

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

Пам'ятаймо про Україну!

Головний редактор – Рома Гадзевич
Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

FOUNDED IN 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054
Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510
E-mail: svoboda@svoboda-news.com Website: www.svoboda-news.com
Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

Передплата на рік $55.00, на півроку – $35.00. Для членів УНСоюзу
$45.00 річно, на півроку – $30.00. За кожну зміну адреси – $1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda".
Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ"

Адміністратор	– Володимир Гончарик	(973) 292-9800 дод. 3041 e-mail: ukradmin@att.net
Керівник відділу оголошень	– Марійка Осціславська	(973) 292-9800 дод. 3040 e-mail: adukr@optonline.net
Передплата	– Марійка Пенджола	(973) 292-9800 дод. 3042 e-mail: ukrsubscr@att.net

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Визначний дослідник історії української медицини

14 квітня виповниться 87 років від дня народження д-ра Павла Пундія – дослідника і хранителя історії української медицини, відомого мецената. Одночасно минає понад 60 років з початку його діяльности у галузі медицини, а також понад 50 років активної участи в роботі Українського Лікарського Товариства Північної Америки, 17 років плідної співпраці з Лікарською комісією Наукового Товариства ім. Шевченка та Українським лікарським товариством у Львові. Д-р П. Пундій вже 55 років є членом Українського Народного Союзу і передплатником його пресових видань.

Народився П. Пундій у селянській сім'ї Йосипа і Марії (з родини Зарівних) Пундіїв у мальовничому селі Косів Чортківського повіту на Тернопільщині. Після закінчення сільської школи продовжував навчання в гімназіях, але через воєнні події йому вдалося скласти іспит зрілости лише 1942 року, в часи гітлерівської окупації.

У 1942 році він розпочав медичні студії у Львові на фахових курсах, що фактично становили невизнаний німецькими окупантами медичний університет.

Щоб уникнути репресій більшовицьких каральних органів, П. Пундій продовжив медичну освіту в Ерлянґені (Німеччина), де знайшли притулок чимало біженців. 1949 року д-р П. Пундій склав іспити і отримав лікарський диплом. Українські допомогові організації сприяли його еміґрації до США.

Одразу після приїзду в Чикаґо д-р П. Пундій почав брати активну участь у житті української громади, зокрема в діяльності об'єднання українських лікарів, був скарбником цього об'єднання, а згодом став референтом з праці з молодими медиками. Почав дописувати до медичних видань, публікував світлини з життя української лікарської громади, зайнявся колекціонуванням, зокрема екслібрисів.

Зростанню активности молодого лікаря сприяло перенесення 1975 року управи Українського Лікарського Товариства Північної Америки з Ню-Йорку до Чикаґо. Д-р П. Пундій зайнявся впорядкуванням архіву та бібліотеки УЛТПА, добився виділення в Українському домі спеціяльного приміщення для архіву, почав збирати українські видання з краю та діяспори.

В результаті цієї діяльности у 1980 році бібліотека-архів УЛТПА видала перший том „Українського медичного архіву", присвяченого д-рові Євгенові Озаркевичеві.

У наступні роки П. Пундій упорядкував і видав ще 12 томів, присвячених 60-літтю заснування Українського (таємного) університету у Львові; 100-літтю з дня народження проф. Мар'яна Панчишина; 80-літтю Романа Осінчука та ін. Книги є цінним джерелом інформації для дослідників історії української медицини в Україні (переважно в Галичині) та діяспорі.

Орися і Павло Пундії

П. Пундій є автором публікацій про діяльність Івана Пулюя – першовідкривача променів, які пізніше дістали назву рентґенівських.

За видатні заслуги в історії української медицини Вчена рада Львівського Національного медичного університету ім. Данила Галицького у 1996 році обрала д-ра П. Пундія своїм почесним доктором.

Ярослав Ганіткевич,
Львів

Приємні новини мого життя

Після того, як „Свобода" розповіла про складні умови мого життя в старій хаті, мені надали грошову допомогу Українська євангельська церква в Юніоні, Ню-Джерзі, Григорій Шпигуль з Канади, а також Прем'єр-міністер України Юлія Тимошенко. У селі мені було надано хату, кращу від моєї, яку я приватизувала і, маючи трохи грошей, розпочала її ремонт – загородила штахетником, зробила дах над верандою. Важко було з робітниками, бо тепер найняти можна тільки п'яниць чи нероб. Аж страшно згадувати, як вони мене минулого року вимучили. Зимувала ще в старій хатині, а з настанням тепла буду закінчувати ремонт нової й перейду туди. За усе дякую!

Радість завітала і до будинку престарілих в Буках, що у 10 кілометрах від нашої Русалівки. Там живе 15 старих бабусь – три з нашого села. На Різдво вони дістали великий пакунок від Анни Ленько-Передерій з Монреалю, в якому було борошно, цукор, риж, гречка, олія, м'ясні консерви. А. Ленько-Передерій написала, що під час Голодомору 1932-1933 років в її сім'ї померли п'ять осіб, і вона хоче допомогти потребуючим в пам'ять про них.

Ще одна добра новина надійшла з Севастополя. Я не маю комп'ютера (друкарську машинку мені колись подарувала Людмила Волянська), а тепер часописи і видавництва вимагають, щоб їм надсилали рукописи в електронному скла-

Письменниця Віра Оберемок з Русалівки.

данні. Я навіть на комп'ютерні курси до Буків їздила, але купити свій комп'ютер покищо не можу – моя пенсія тільки 544 грн. Аж дістала повідомлення від Миколи Владзімірського з Севастополя, з яким мене познайомила Леся Храплива-Щур, про те, що він розмістив в інтернеті дві мої книжки для дітей – „Дві половинки щастя" і „Дівчинка і білочка". Сама я їх там прочитати не можу, але для тих, хто має комп'ютер, хочу назвати адреси інтернетових сторінок: www.ukrlife.org/main/evshan/in_yan.htm i abetka.ukrlife.org/oberemok.htm. Читайте!

Віра Оберемок,
с. Русалівка, Черкаська область

Життя присвятили Україні

У листопаді 2008 року на історичній батьківщині Михайла Воскобійника відзначали 90 років з дня його народження. М. Воскобійник народився у час похмурий – над світом займалась кривава зоря більшовизму. Разом з сім'єю переживши голод, втративши батька, якого червоні розстріляли в урочищі Триби під Полтавою, М. Воскобійник – політик, науковець, письменник, публіцист, історик – до останнього подиху служив Україні. Він працював на радіо „Свобода", викладав історію Східньої Европи та України у Конектикатському університеті, редаґував газету „Українські вісті", був одним з чільних представників і організаторів політичного життя української еміґрації.

Наше молодіжне науково-дослідницьке товариство спробувало додати кілька штрихів до біографії цієї талановитої особистости. У 1941 році студент М. Воскобійник брав участь у розбудові „Просвіти" на Харківщині, у 1942 році був головним редактором українського часопису миргородської округи „Миргородські вісті", організовував культурне життя на рідних теренах, впорядковував місце масового поховання українських дітей – жертв сталінських репресій на Личанці. Після повернення більшовиків ці могили були заорані трактором і на їхньому місці закладене міське сміттєзвалище, яке проіснувало до 1992 року.

Невдовзі виповнюється 87 років з дня народження видатного будівничого і мецената Олексія Воскобійника, який прийшов у цей світ 1922 року.

О. Воскобійник – автор низки здійснених будівельних проєктів, які принесли йому славу будівничого Америки. Паралельно він опікується справою розбудови української держави. А його книга „Повість моїх літ" стала дороговказом для української молоді у справі виховання почуття любови до рідної землі, вольових якостей, працелюбства.

У цьому році виповнюється 113 років з дня народження і 72 роки з дня розстрілу більшовиками Григорія Воскобійника. Про нього залишилося дуже мало документальних свідчень з відомої причини – комуністи ретельно нищили будь-які сліди своїх злочинів. Проте окремі яскраві сторінки його життя у пам'яті земляків залишилися.

Г. Воскобійник, будучи підприємцем, таємно від влади через довірених осіб передавав харчі голодним дітям у миргородський дитячий сиротинець, до якого комуністи звозили з усієї Полтавщини дітей розстріляних і вивезених до Сибіру українців. Під час допитів у Лубенській тюрмі одним з основних звинувачень було „підгодовування дітей ворогів народу".

Анатолій Сазанський,
Миргород, Полтавська область

Українка в Росії

Мені 81 рік, я інвалід першої групи. В грудні мені стало важко ходити, і лікар скерував мене до невропатолога в сусідньому районі міста. Поїхала – напівсліпа, напівглуха, кульгава. Лікар ретельно мене оглянув і скерував до стаціонарної лікарні.

Пройшла рентґен, кардіограму, здала кров на аналізу. Довелося кілька разів на милицях ходити по ожеледі до лябораторії. Внучка відвезла мої папери до лікарні, де мене записали в чергу на лікування.

Черга підійшла 14 лютого. Мені звеліли приїхати 20 лютого з новими аналізами, бо аналіза крови дійсна тільки 10 днів. Вийшла з дому о 7-ій ранку, до лябораторії дісталася о 8:20. Стояла у черзі до 10-ої год., коли оголосили, що аналіз не беруть, бо немає для крови скляночок.

Я заплакала з горя, а лаборантка пожаліла мене і сказала мені прийти вранці, то вона мене поза чергою прийме. Приїхала вранці. На вулиці – велика юрба. Кожен, хто приходить, запитує, де останній в черзі на кров з пальця чи з вени... О 8-ій год. відчинили. Юрба рвонула в середину. Де вже мені на милицях за ними?

Зінаїда Бабенко,
Санкт-Петербурґ, Росія

Листа українки Зінаїди Бабенко переслала до „Свободи" редакція газети „Новий Красносел", до якої вона звернулася.

ПОДИХ ІСТОРІЇ

Крути: спроба історичної інтерпретації трагічних подій

З нагоди сумної річниці велелюдного похорону 19 березня 1918 року в Києві полеглих в бою з московським військом біля станії Крути героїв вміщуємо з деякими скороченнями статтю доктора історичних наук завідувача відділу етноісторичних досліджень Інституту політичних і етноісторичних досліджень Національної академії наук України Валерія Солдатенка, присвячену подіям 1918 року. Стаття була вперше опублікована в газеті „Дзеркало тижня“ у 2006 році.

(Закінчення. Початок в ч. 12)

16 березня 1918 року під криптонімом „С. Ш.“ (найімовірніше – Сергій Шемет, один з провідників Української партії хліборобів-демократів, що тоді дедалі рішучіше критикувала провід Центральної Ради й Генерального секретаріяту) з’явилася стаття „Трагедія на Крутах“, у якій автор звинувачував уряд: „Узброївши на скору руку ці жертви урядової легковажности, без жодної військової підготовки одправила їх в Крути...“.

Автор вимагав від уряду зробити належні висновки й покарати, „а хоч принаймні усунути геть від справи винуватців“. Хоча в статті не називалися конкретні імена, кожен добре розумів, що йдеться передусім про Михайла Грушевського й Симона Петлюру.

На засіданні Малої Ради М. Грушевський запропонував вшанувати пам’ять загиблих під Крутами і перенести їхні тіла до Києва. Зібрання вшанувало пам’ять героїв вставанням й ухвалило „прийняти похорон на кошт держави“.

До братської могили на Аскольдовому кладовищі було опущено 17 трун (лише на одиницю відрізняється ця цифра від вищенаведеного поіменного переліку жертв С. Збаразьким). Можливо, тут не було тіла сотника А. Омельченка, смертельно пораненого під час бою 16 січня. Його було відразу відвезено до Києва, та по дорозі він помер. Вочевидь, він був похований не під Крутами, хоча дехто з фахівців називає його ім’я серед тих, кого поховали на Аскольдовій могилі.

Газети вміщували промови й статті Людмили Старицької-Черняхівської, Сергія Єфремова, Володимира Дурдуківського, інших відомих діячів українства.

Павло Тичина присвятив загиблим вірш „Пам’яті тридцяти“ (названу кількість тут пояснити непросто...), який починався рядками:

На Аскольдовій могилі
Поховали їх -
Тридцять мучнів українців
Славних, молодих...
На Аскольдовій могилі
Український цвіт! -
По кривавій по дорозі
Нам іти у світ.

Тодішня преса широко висвітлювала перепоховання героїв.

Лікар С. Коломійцев у кореспонденції „На пам’ятник жертвам у Крутах“ зазначав: „Цвіт української інтелігенції, діти, що не вміли стріляти, були послані дезорганізованою українською владою назустріч озброєним „до зубів“ більшовикам-росіянам... Честь і слава молодим героям, і вічна ганьба тим, хто повинен був не себе, а їх спасти, але не зробив цього“.

Однак загальний настрій, у тому числі й родичів загиблих, явно змістився у бік вдячності владі, яка виказала до загиблих такі підкреслені почесті на найвищому державному рівні і взяла зобов’язання надалі ще більше вшанувати молодих героїв.

С. Петлюра, який у березні 1918 року жодним словом не обізвався про події під Крутами, уже після поразки Української революції також не раз звертався до героїчного подвижництва юнаків.

У публіцистичній праці про патріотизм він у притаманній йому патетичній манері писав: „Коли вимовляю це слово, в моїй уяві постають незабутні моменти історичних днів під Крутами. Страшні й величні картини! „Нас мало, але дух наш і єдність із криці“, – чую з уст молодого сина України, що сміливо й одверто йде на нерівний бій з нечесним ворогом. Коли ж, нарешті, родиться геній-маляр, що оживить в нашому сумлінні красу смерти за добро бути Вітчизни? Чи є фарби, що ними зарисує він ці благородні профілі найкращих синів України? Нема! А вони такі необхідні... І справжні, не фальшиві фарби, котрі промовляли б до серця товаришів та братів і батьків тих, що вмирали під Крутами, котрі б нагадали живим заповіт мертвих героїв“.

Зовсім небайдужий до „суду історії“ один з провідних діячів Української революції, вочевидь, знайшов форму каяття, що її суто по-людському, по-християнському можна прийняти й зрозуміти.

В українській історіографії подія під Крутами обросла мітами, стала порівнюватись із відомим подвигом спартанців під Термопілями, а загиблими дедалі частіше стали називати всіх 300 юнаків, з них – 250 студентів і гімназистів.

За відсутности інших яскравих прикладів вияву національної самосвідомости й жертовности, до цієї події дедалі активніше звертаються, здійснюючи виховні заходи, особливо в середовищі молоді.

Вищевикладене зумовлює висновок про потребу виваженішого підходу до непростої сторінки вітчизняної історії.

Ігнорування істини не може бути виправдане жодними мотивами й розрахунками.

Користуйтеся веб-сайтами

„Свободи“– www.svoboda-news.com
„Українського тижневика“– www.ukrweekly.com

НОВИНИ УНСОЮЗУ

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

зі смутком повідомляє членів Головного Уряду, членів 16 відділу та всю українську громаду, що 18 березня 2009 р. відійшов у вічність член Контрольної комісії, колишній Радний УНС впродовж 12 років, довголітній голова Окружного комітету УНС в Ню-Йорку та секретар 16 відділу, який займав цю посаду протягом 29 років

св. п.

д-р ВАСИЛЬ ЛУЧКІВ

*** 29 жовтень 1929 р. † 18 березня 2009 р.**

Василь Лучків віддано підтримував УНСоюз, був делеґатом багатьох Конвенцій та активно працював у різних комітетах УНС. Його відданість Українському Народному Союзові залишиться в пам’яті Союзовців назавжди.

Екзекутивний Комітет УНС висловлює щирі співчуття дружині Марії, синам Михайлові, Василеві та Іванові з родинами.

Вічна Йому пам’ять!

Відбулися річні збори 13-го Відділу УНС

ВОТЕРВЛІТ, Ню-Йорк. — У неділю, 15 лютого, в приміщенні Українсько-американського громадянського клюбу відбулися Річні збори Братства св. Миколая, з вибором нової управи. На знімці: члени Братства св. Миколая і 13-го Відділу УНСоюзу з новообраними членами управи Братства. Зліва сидять: Тарас Мищук — секретар, Славко Тисяк — президент, Микола Філь — секретар 13-го Відділу УНСоюзу, Іван Суховацький — скарбник Братства, та Семен Ксенич — найстарший член Братства.

Нові члени УНСоюзу

Пилипок і Ромчик Шівони, синочки Гандзі та Роберта Шівонів з Монро Товншип, Ню-Джерзі — нові члени 171-го Відділу УНСоюзу. Своїх внуків забезпечили дідусь і бабуся Володар і Марта Лиски.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Княжий дар на розбудову Українського Католицького університету

ЛЬВІВ. – Один млн. дол. – це сума, яку передала д-р Марія Фішер-Слиж на розвиток Українського Католицького університету (УКУ) у Львові, ставши в Канаді найбільшим особистим меценатом цього університету.

Д-р М. Фішер-Слиж добре знана як в Україні, так і поза нею своєю харитативною діяльністю. Разом з чоловіком, св. п. Рудольфом Фішером, вони виступили щедрими жертводавцями на численні громадські цілі. Особливе зацікавлення подружжя мало до розвитку українських освітніх установ та проєктів. Свого часу воно заснувало стипендійний фонд при Фундації Українського Вільного Університету, упродовж 10 років підтримували конкурс української мови для дітей Криму „Ми діти твої, Україно", 100 тис. дол. передали на видання „Української енциклопедії" та 5,000 дол. – на книжку про Голодомор „Під чорним тавром".

Але у випадку з УКУ дар д-ра М. Фішер-Слиж перевершив усі попередні. „Мої батьки виховували мене змалку в дуже релігійному дусі, – пояснює цей свій крок. – Тато і мама були дуже побожні. Тато щодня перед роботою бував на Службі Божій. Вони прищепили мені справжню релігійність та відданість Українській Церкві. Отож я вважала своїм обов'язком допомогти УКУ. Завдання цієї установи – виховати добрих священиків, свідомих українських патріотів, чесних, працьовитих, відданих Церкві й народові фахівців".

Ректор УКУ о. д-р Борис Ґудзяк знайомий з меценаткою ще з дитинства. „Д-р Марія Фішер-Слиж належить до тих людей, які живуть Україною, які присвятили усіх себе українській справі, – розповів о. Б. Ґудзяк. – Будучи греко-католичкою, знаючи традиції Митрополита Андрея Шептицького та Патріярха Йосифа і сама будучи висококваліфікованим професіоналом, вона розуміє, що майбутнє України пов'язане з якісною освітою та етичним і моральним вихованням".

Д-р М. Фішер-Слиж сьогодні вже на емеритурі і проживає в Торонто (Канада). Свого часу вона працювала лікарем-педіятром. Вона є дійсним членом управи Українського лікарського товариства Північної Америки з осідком в Чикаґо, головою Товариства приятелів академічної гімназії в діяспорі, членом Наукового Товариства ім. Шевченка, членом Управи Канадського товариства приятелів України, членом Ліґи меценатів (Київ).

Д-р М. Фішер-Слиж народилася в Коломиї у 1922 році, в родині судді д-ра Адольфа і Ольги Слиж. До Другої світової війни мешкала з батьками у Львові, де навчалася в Академічній гімназії. У 1939 році з огляду на небезпеку з боку сталінського режиму вона змушена була залишити Львів, опинилася в Мюнхені, де закінчила медичний факультет Університету Людвіка Максиміліяна. У 1950 році стала доктором і еміґрувала до США, де займалася активною приватною практикою, лікувала дітей в штаті Ілиной. Її чоловік св. п. д-р Р. Фішер був військовим лікарем при Вермахті на Західньому і Східньому фронтах. З М. Слиж одружився у 1959 році.

На зустрічі з д-ром Марією Фішер-Слиж в листопаді 2008 року в Торонто, стоять зліва: Джон Курі (тодішний президент УКОФ-США), Лора Давсон (директор розвитку УКОФ-Канада), Оля Зарічинська (заступник директора Відділу плянування і розвитку УКУ), д-р М. Фішер-Слиж, о. д-р Борис Ґудзяк та Деніел Шиманський.

Княжий дар д-ра М.Фішер-Слиж уфондує дві катедри філософсько-богословського факультету УКУ, частина фондів буде вжита на будівництво конференційної залі та загальні потреби університету.

Детальнішу інформацію про УКУ можна знайти на веб-сторінці університету: www.ucu.edu.ua. Адреса у США: Ukrainian Catholic Education Foundation, 2247 W. Chicago Ave., Chicago, IL 60622.

Петро Дідула

У США відзначили 195-річчя від дня народження Тараса Шевченка

На святі в Нью-Йорку виступають юні бандуристи. Праворуч: виступ старших учнів. *Фото: Оксана Саварин*

(Закінчення зі стор. 1)

мі (режисер – Віталій Шараварник). Персонажі „Кобзаря" відображали на сцені життєвий шлях Т. Шевченка та драматичні сторінки історії нашого народу. Уривки з поем, талановита гра акторів глибоко схвилювали всіх. У концерті взяв участь новостворений хор членів осередку „Нової української хвилі" (керівник – Микола Максим'юк), який виконав декілька творів на слова Т. Шевченка.

Єпарх Стемфордський Павло Хомницький подякував організаторам та учасникам концерту та зазначив, що приємно здивований такою активною участю громади у цьому творчому заході.

За програмою Дня відкритих дверей семінарії відбулася також зустріч молоді, у якій взяли участь 24 юнаків та дівчат. Протягом двох днів вони спільно молилися, слухали духовні науки, обговорювали ролю молоді у євангелізації сучасного світу та участь у житті Церкви.

На Шевченковому святі в Стемфорді (зліва): пісню „Тополя" виконує Леся Дрипан; Наталя Коростенська у ролі Катерини.
Фото: Олена Устюжанцева

ГАНТЕР, Нью-Йорк

В мальовничому гірському Гантері 8 березня, після Служби Божої, в церковній залі Ґражди громада вшанувала 195-у річницю з дня народження Тараса Шевченка.

Відбулося літературно-мистецьке слухання про встановлення перших пам'ятників Кобзареві в Україні, зокрема у Львові і містах Львівщини.

Вичерпне пояснення про велич і значення перших пам'ятників подала Слава Ткачук. Кожен з пам'ятників пройшов історію заборон. Настав час, коли Україна стала вільною, і в 1992 році у Львові був встановлений величний пам'ятник у бронзі Тарасові Шевченкові, виконаний братами Андрієм і Володимиром Сухорськими.

Доповідь С. Ткачук супроводжувалась звукозаписами поем Т. Шевченка в супроводі бандури Галини Менкуш і Ніли Крюкової – відомої київської артистки.

Перед заключним словом виступила Соня Вовк, цитуючи уривок з вірша Максима Рильського:

Не в землі ти лежиш,
Над землею стоїш –
Горда постать з ґраніту.
І хоч як не дивись,
Але видно тебе всьому світу.

На закінчення д-р Микола Цісельський прочитав вірш „Наслідування 11 псалму", і виконанням „Заповіту" громада закінчила святкування.

Тамара Цісельська

НЮ-ЙОРК

13 березня Українські католицькі школи парафії св. Юра відзначили Шеченківські роковини концертом поезії, драми, співу та музики.

До свята долучились учні 14 кляс – від передшкілля до 12-ої матуральної кляси, разом з о. парохом Вернардом Панчуком, директорами шкіл, вчителями та батьками. Програма включала уривки поем „І мертвим, і живим, і ненародженим землякам моїм в Україні і не в Україні моє дружнєє посланіє," „Причинна („Реве та стогне Дніпр широкий)," „Думи мої, думи мої, лихо мені з вами,",, Садок вишневий коло хати," „Тарасова ніч," „Наймичка" та інших, дещо віршем, інколи співом, до чого награвали бандурою, фортепіяном, скрипкою.

Були самостійні виступи – групові і хорові, а також драматичне відтворення Шевченкового життя, в якому брали участь майже всі – 200 учнів і персонал шкіл.

Відмінним до інших концертів, присвячених Т. Шевченкові, було те, що слова поета перепліталися українською та англійською мовами. Виконавці теж були надзвичайно різні з походження. Були діти американських батьків українського походження, новоприбулих з України, американців італійського, центрально- та південно-американського, ірляндського та африканського походження. Відчувалось, що Т. Шевченка нашого українського народу вшановують усі об'єднані нації світу.

На завершення свята усі разом заспівали „Заповіт".

Аскольд Лозинський

На святі у Стемфорді кобзар – Тарас Михайлюк, поводир – Юра Озимко, Тарас Шевченко – Віталій Шараварник. *Фото: Олена Устюжанцева*

На святі в Гантері д-р Микола Цісельський виголошує заключне слово, за ним стоїть Слава Ткачук. *Фото: Роман Грицин*

У США відзначили 195-річчя від дня народження Тараса Шевченка

НОРТ-ПОРТ, Фльорида

8 березня заходами Громадського комітету Південно-західньої Фльориди відбулося урочисте відзначення 195-річчя від дня народження Тараса Шевченка, в якому брали участь члени української громади з різних організацій.

На сцені в парафіяльній залі собору Входу в Храм Пресвятої Богородиці був великий портрет Кобзаря, перед яким стояв букет польових квітів на вишиваному рушникові.

Програма розпочалася співом „Заповіту", який виконав об'єднаний хор під керівництвом Любови Інґрам (при фортепіяні була Іраїда Черняк).

Голова комітету Галина Король відкрила свято, а ведуча Віра Боднарук представила Оксану Башук-Гепбурн з Канади, яка виголосила слово про Т. Шевченка.

Вірші деклямували діти, які народилися в Америці, але яким батьки передали велич творчої спадщини Т. Шевченка.

Софійка Ткач деклямувала „Десь за горами-морями є країна Україна", а її сестричка Роксоляна – „Мені тринадцятий минало". Сестри Аріяна і Мія Елен прочитали „І смеркає, і світає".

Мелодеклямацію „Минають дні, минають ночі" виконала Рома Лонґ під музику її дідуся, композитора Василя Безкоровайного (при фортепіяні І. Черняк). Чоловічий хор Слов'янської церкви п'ятдесятників, під диригуванням Миколи Губеня, виконав „Обізвись, мій милий Боже" (слова Т. Шевченка, музика Кирила Стеценка).

„Псалми Давидові" Т. Шевченка прочитала студентка Марта Клісінська, а вірш „І виріс я на чужині" – Ірина Жизномирська.

На закінчення програми об'єднаний хор виконав „Думи мої, думи мої" та „Реве та стогне Дніпр широкий".

На святі було понад 200 осіб української громади, а підготували його члени комітету Ліда Бойко, Ненсі Возна, Оксана Лев, Іванна Мартинець, Дарія Томашоська, Клара Шпічка та Іванна Яремко. Ліда Білоус виконала програму свята, на якій розмістила пам'ятники Т. Шевченкові в Арґентині, Харкові, Львові, Вашінґтоні, де теж шанують Великого Кобзаря.

Віра Боднарук

В Норт-Порті виступає об'єднаний хор – дириґент Любов Інґрам, при фортепіяні Іраїда Черняк. *Фото: Богдан Боднарук*

Учасники свята в Норт-Порті (зліва, перший ряд): Аріяна і Мія Елен; (другий ряд): Ірина Жизномирська, Марта Клісінська, Рома Лонґ, Оксана Башук-Гепбурн, Віра Боднарук. *Фото: Богдан Боднарук*

ДІТРОЙТ, Мишиґен

Українська громада Дітройту відзначила 195-ту річницю від дня народження Тараса Шевченка 8 березня в Українському культурному центрі у Ворені. Для проведення свята був створений комітет, який очолив Зенон Василькевич, ведучою програми була д-р Олена Паливода.

На початку свята привітала присутніх від УККА Ліда Вроблевська. На святі був присутній Генеральний консул України в Чикаґо Костянтин Кудрик, якого зустріли від імені громади, з хлібом-сіллю і квітами, Тетяна Бедрус та її діти, Юліана і Євген. Т. Бедрус склала гарний вірш-привіт для гостя від громади, який продеклямувала разом з своїми донею та сином. К. Кудрик звернувся з привітанням до української громади.

Учні Школи українознавства Товариства „Рідна школа" (директор школи Андрій Перекліта) Григорій Гудзяк, Соломія Свитка та Теодор Кучар деклямували Шевченкові вірші, а Аркадія Перекліта, Романа та Соломія Свитка під акомпаніямент Ірини Свитки заспівали пісню „Зоре моя вечірняя" на слова Т. Шевченка.

З доповіддю „Шевченко – творець національної ідеї" виступила засновниця і голова 129-го Відділу Союзу Українок Америки в Дітройті Ганна Білинська. Маруся Назаренко (сопрано) заспівала пісню про Т. Шевченка „На високій дуже кручі" на мелодію, написану її батьком, бандуристом та композитором Григорієм Китастим, і три пісні на слова Т. Шевченка. Акомпаніювала на фортепіяні Ольга Соловій. М. Назаренко також виконала Державні гимни США та України, заспівала „Заповіт" Т. Шевченка, який виконали присутні під її акомпаніямент.

Уривок з поеми Т. Шевченка „І мертвим, і живим, і ненародженим" продекламувала Т. Бедрус. В літературній композиції „Молюсь Тобі, Боже милий", який підготувала Руслана Проонко, взяли участь Андрій Дутка, Р. Проонко, Марія Шилівська, Оля Форошківська, Марія Міщанчук, Т. Бедрус.

Над оформленням сцени працював Володимир Дигдало, програмки та летючки виготовили Роман Бараник та Ніна Василькевич.

Спонзорами свята були кредитівки „Самопоміч" та „Будучність", а також деякі представники української громади Дітройту, імена яких були поміщені в програмці свята.

Ніна Василькевич

На святі в Дітройті промовляє Генеральний консул України в Чикаґо Костянтин Кудрик. *Фото: Михайло Дякун*

Вісті з ЗУАДК: акція „Пізнай свій рідний край“

Група учасників програми „Пізнай свій рідний край“ з Донеччини на Прикарпатті.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – Зимова програма Злученого Українського Американського Допомогового Комітету (ЗУАДК) – „Пізнай свій рідний край” користується великою популярністю серед дітей в Україні. Що може бути приємнішим, ніж подорож на засвічення головної ялинки у столиці країни чи веселі мандри в засніжених карпатських селах під час Різдвяних свят? Такі подорожі надають можливість знайомитися з мальовничими місцевостями України, брати участь у святкових обрядах, вивчати народні традиції.

Цього року дві групи дітей в складі 40 осіб – з Обертинського району Івано-Франківської області та з Луганщини побували в Києві, і 20 дітей з Константинівки Донецької области відвідали село Олеша на Івано-Франківщині.

Своїми враженнями учасники програми поділилися у листах, сповнених щирої вдячности жертводавцям ЗУАДК.

„Я надзвичайно щасливий, що мав можливість відсвяткувати Різдво Христове, одне з найголовніших свят для всього християнського суспільства, у колисці нашої культури і традицій – на заході України. Мені було дуже приємно, що я мав змогу на власні очі побачити й почути такі прекрасні колядки, поспілкуватися з такими відкритими й доброзичливими людьми, почерпнути усю глибину джерела культури нашого народу... хотів би ще раз побувати у цьому мальовничому місці“, – написав у своєму листі Євген Комардін, учень 11 кляси з Константинівки, переможець обласного конкурсу з української мови „Творча юнь Донбасу”.

А ось рядки з листа В'ячеслава Попера, учня Константинівської середньої школи ч. 13:

„Цього року я перший раз потрапив в атмосферу української культури і звичаїв, завдяки проєктові „Пізнай свій рідний край”, метою якого є посприяти дітям, щоб вони у своїх серцях з'єднали схід і захід України. Спочатку ми були насторожені, не знаючи, що нас очікує на заході України.

Ми чули про незгоди між заходом і сходом у політиці і побоювалися, що недосконале знання української мови може спричинити різні непорозуміння. Але усі сумніви розвіялися, як тільки ми прибули в село Олеша. Нас зустріли хлібом і сіллю на вишитому рушникові. О 2-ій годині нас уже чекали у школі діти родин, щоб забрати нас до себе додому. Дехто взяв по одному школяреві, дехто по двоє чи навіть і по троє.

Моя „родина” жила у сусідньому селі Одаїв. Як тільки ми приїхали туди, я оторопів від довколишньої краси – у нас такого не побачиш. Як тільки ми ввійшли в хату, мої нові господарі відразу накрили стіл, і з перших же хвилин запанувала тепла і щира атмосфера. Ні про яку ворожнечу між сходом і заходом не могло бути мови. Люди відкриті, де не пройдеш – скрізь вітаються, поздоровляють зі святами. Ми пішли згодом до Дністра. Усе нагадувало казку. На засніженій дорозі від села до річки не було ні одного сліду людини, зате слідів тварин було досить. Новий мій товариш пояснював, де пробігла лисиця, де козуля, де кабан. Нарешті ми повернулись додому. На сході так не вміють відзначати Різдво, як на заході України.

Якщо агадати „Вечори на хуторі біля Диканьки” Миколи Гоголя - то у селі Одаїв ці Різдвяні вечори у 100 разів святковіші, таємничіші та казковіші. Тепер ми вже багато знаємо про Свят-вечірні звичаї та обряди, про кутю і дідуха, про молитви. Цікаво, що у ледве не в кожному селі на Прикарпатті – свої традиції і звичаї. У „нашій родині” наймолодший її член заліз під стіл та імітував звуки різних домашніх тварин, щоб у наступному році вони добре множилися. А вже після хлопчик зібрав усі ложки, вибіг надвір і почав бити ложку об ложку. Яка худобина на ці звуки відгукнулась першою, тієї буде в новому році у господаря найбільше...

Після вечері усі ми вийшли на село. Хлопці і дівчата, побачивши незнайому людину і не знаючи, що я з Донецька, бігли знайомитись. Всю ніч ми колядували. Я вже вільно розмовляв українською мовою. Дуже не хотіли прощатись, багато дівчат з села плакало за нами. За короткий час ми встигли здружитись... Те, що західняки недолюблюють східняків – вигадки. Хочу висловити величезне спасибі ЗУАДК, Аді Кулик та Фундації Марії Галай-Лайон за той великий крок, який ми ступили в напрямі „чуття єдиної родини”.

Незабутнє враження справив на школярів і стародавній Київ. Вони вперше побачили Майдан Незалежности, відвідали київські храми, побували біля головної ялинки країни.

Зимові вакації стали для 60 дітей у суворий кризовий час, завдяки доброті серця жертводавців ЗУАДК, справжньою Різдвяною казкою.

Юрій Наконечний

Тарас Бульба на малюнках студії „Зерна“

За кіносценарієм Олександра Довженка. (Продовження. Початок в ч. 12)

Тарас Бульба – до Андрія:

– А як по-латині горілка? Не знаєш? От дурні, синку, були латиниці: вони й не знали, чи існує на світі горілка... Як, пак, той прозивався, що латинські вірші писав? Я на грамоті розуміюся не дуже, отож і не знаю, Горацій, чи як?

Останні слова Бульба промовив, звертаючись до Товкача. Остап і Андрій:

– Бач, який батько? – пошепки сказав Остап Андрієві.

– Все старий сич знає, а прикидається.

– Ось гляньте, які молодці! На Січ їх скоро пошлю! – радів підпилий Бульба.

підпилий Бульба, показуючи Товкачеві та іншій старшині Остапа і Андрія.

– Якого біса мені тут сидіти! – здивувався Бульба, звертаючись до Товкача. – Щоб я став гречкосієм, пічкуром, доглядати вівці та свині та з жінкою бабитися! А хай воно пропаде. Поїду з вами на Запорожжя. Старий Бульба гарячився, гарячився, нарешті розсердився зовсім і встав із-за столу. Гордо випроставшись, він тупнув ногою:

– Завтра ж їдемо! Навіщо відкладати? Якого біса ми тут можемо висидіти? Нащо нам ця хата? Для чого усе це? Нащо ці горшки?

Сказавши це, Бульба почав бити й шпурляти горшки і пляшки.

– Ну, діти, спати. А завтра будемо робити, що Бог дасть, – сказав Бульба, увійшовши до світлиці.

– Та не стели нам постелі! – звернувся він досить лагідно до жінки, начебто ніякого посуду він і не бив зовсім і нікуди не збирається їхати.

– Нам не треба постелі. Ми будемо спати надворі.

Ніч тільки що огорнула небо й будинок, і двір, і сад, і ставок, і тополі. Посеред двору на сіні, на килимі, укритий баранячим кожухом, хропів Тарас. Спить Остап. Пасуться коні. Хропе сторож, що упився з нагоди приїзду паничів.

Віктор Балога...

(Закінчення зі стор. 5)

Стратегія „кризового менеджменту"

Аґресивний стиль „кризового менеджменту" В. Медведчука на захист Президента Л. Кучми був повторений аґресивним стилем В. Балоги на захист В. Ющенка. На відміну від В. Ющенка, Л. Кучма міг спиратися на подібний „кризовий менеджмент", оскільки він не претендував на наступний президентський термін, і тому низький рівень його підтримки був неважливим для нього.

У той же час аґресивна стратегія В. Балоги була непродуктивною і неефективною та не призвела до зростання популярности В. Ющенка; вона лише спричинила її подальше падіння. В. Ющенко залишався третім найбільш популярним політиком в Україні протягом останніх трьох років, проте зараз рівень його підтримки катастрофічно низький. Для того, щоб рівень підтримки Л. Кучми опустився до подібних показників, було необхідно два президентські терміни та скандал „кучмаґейту". В. Ющенко досягнув цього за один термін без будь-якого подібного скандалу. Невдалий стиль управління В. Балоги знищив шанси на майбутній президентський термін В. Ющенка більш успішно, ніж могли собі вигадати його вороги.

Вістря переважної більшости критики В. Балога спрямовував на Ю. Тимошенко. Повсякчас заявляючи про свою підтримку „помаранчевої" коаліції, В. Ющенко в той же час за будь-якої нагоди критикував уряд та втручався у справи, які більше не належать до сфери його повноважень – після вступу в дію конституційної реформи у 2006 році.

В. Балога переконав В. Ющенка, що заради здобуття другого терміну він має укласти угоду з Партією Реґіонів, яка, відповідно, не має піддаватися критиці з його боку. Тим часом було зроблено все, щоб усунути уряд Ю. Тимошенко. Нестача довіри між Ю. Тимошенко та В. Ющенком була навмисне загострена В. Балогою заради того, щоб уникнути укладенню перемир'я між ними стосовно майбутніх президентських виборів, на яких Ю. Тимошенко могла б підтримати кандидатуру В. Ющенка і в той же час залишитися на посаді прем'єрміністра. Протягом листопада – грудня 2007 року, коли був зформований другий уряд Ю. Тимошенко і була утворена „помаранчева" коаліція, таке перемир'я могло бути укладене, проте така можливість була знищена завдяки „кризовому менеджменту" В. Балоги, який зробив усе для того, щоб роз'єднати „помаранчевий" табір.

Висновки

Особистість В. Балоги, його грубий характер, аґресивні манери, комплекс інтелектуальної неповноцінности та слабкі управлінські навики в цілому є результатом двох факторів. По-перше, – його провінційних коренів з сіл довкола Мукачева та його виховання в Мукачеві. По-друге, способу, яким він накопичив власний капітал на закарпатському „Дикому Заході" 1990-их років завдяки нелеґальній транскордонній торгівлі.

В. Балога покинув СДПУ(о) та перейшов до „Нашої України" у 2002 році, у складі якої він залишався протягом п'яти років, після чого заснував власну партію влади – „Єдиний центр". Маючи підприємницьке минуле та провінційні закарпатські корені, політика В. Балоги може бути цинічною, проте в той же час вона прагматична і, відповідно, гнучка. Його підтримка широкої коаліції та тепле ставлення до українських олігархічних еліт є свідченням його прагматизму. У В. Балозі немає нічого „помаранчевого".

Майбутня кар'єра В. Балоги на верхівці української політики напряму залежить від того, чи здобуде В. Ющенко другий термін. Аґресивна антитимошенківська стратегія В. Балоги базувалася на розпалюванні ворожнечі між двома „помаранчевими" провідниками. При цьому В. Балога вірив, що Ю. Тимошенко буде основним опонентом В. Ющенка на президентських виборах 2009 року. Нездатність В. Ющенка здобути другий президентський термін усуне В.Балогу від великої політики так само, як поразка Віктора Януковича у 2004 році усунула від великої політика В. Медведчука та СДПУ(о).

Після того, як В. Ющенко залишить посаду Президента, В. Балога не матиме прихистку в Києві. Тоді він зможе повернутися до Мукачівського замку, де зможе мріяти про здійснення своєї фантазії жити як феодал-аристократ. А епоха його перебування на посаді глави Президентського Секретаріяту запам'ятається тим, що він зумів зруйнувати шанси на президентство В. Ющенка у такий спосіб, який Володимир Путін та ФСБ не могли собі уявити навіть у найсміливіших фантазіях.

Чому нам треба...

(Закінчення зі стор. 5)

Посол В. Тейлор запевняв слухачів, що Сполучені Штати вважають Україну дуже важливою країною, яка має підтримку демократів і республіканців у виконавчій і законодавчій гілках влади.

А ще раніше Даніел Фрід, заступник Державного секретаря, який відає тією частиною світу, що тягнеться від Рейк'явіку в Ісляндії до Владивостоку в Росії, застеріг кореспондентів, щоб вони неправильно не зрозуміли виступу віцепрезидента Дж. Байдена (який почав всі ці пертрактації з „reset"). Д. Фрід зазначив, що Сполучені Штати не визнають „сфер впливу" Росії і не визнають самостійности територій Грузії, які відкололись і пішли під омофор Росії.

Це добре звучить, і нам треба буде бути пильними, щоб американська політика не стала заручником політики щодо Ірану і його загроз своїм сусідам.

Віче в пам'ять жертв Бабиного Яру

КИЇВ. – 21 лютого цього року члени Київського міського Об'єднання Українських Націоналістів (державників) провели поминальне віче на місці поховання героїв-націоналістів у Бабиному Яру.

Заупокійний Молебень біля пам'ятного Хреста провів о. Роман з столичної церкви св. Івана Хрестителя Української Православної Церкви Київського патіярхату. Відкриваючи віче, його ведуча, член Центрального Проводу ОУН (д) Ганна Тимочко, підкреслила, що на цьому святому для українських патріотів місці покоїться геніяльна поетка і полум'яна діячка українського націоналістичного руху Олена Теліга. В лютому 1992 року тут, на місці поховання членів похідних груп ОУН, розстріляних ґестапом взимку 1942 року, встановили символічного дубового Хреста, а невдовзі – таблиці з іменами похованих.

Як відзначив у своєму виступі на поминальному вічі голова Центрального проводу ОУН (д) Павло Дорожинський, тут викарбовано імена лише тих розстріляних німцями членів ОУН, яких встановили документально. Загалом же у Бабиному Яру поховано 641 члена ОУН.

Як повідомив під час віча член громадсько-політичної Ради ОУН (д) Валерій Бублий, цього року в Києві постане ще один пам'ятник О. Телізі – у парку біля Національного технічного університету „Київський Політехнічний інститут". Автор пам'ятника, скульптор Володимир Щур, зобразив талановиту поетесу на лавці з книжкою в руці. Місце встановлення пам'ятника вибрано не випадково, адже на початку 1920-их років О. Теліга жила тут перед еміґрацією.

Традиційно у цей поминальний день біля Хреста у Бабиному Яру пролунали поезії О. Теліги, які прочитали учениці столичної школи ч. 198 Анжела Крипець, Людмила Мирська і Дарина Заставська. Гармонійно вплела поетичні рядки у свій виступ ведуча віча Г. Тимочко. Власні поезії прочитав відомий український поет Володимир Голобородько.

Учасників віча зачарував історичними думами молодий бандурист Максим Єфанов, онук провідниці Полтавського обласного відділення ОУН (д) Марії Усцової. На завершення віче його учасники виконали Гимн України.

Прес-служба ОУН (д)

Президент Києво-Могилянської академії відвідає Канаду

ВІНІПЕҐ, Манітоба. – Канадсько Українська Фундація (КУФ) подає до відома, що президент Національного університету „Києво-Могилянська академія" (НаУКМА) д-р Сергій Квіт відвідає громади Канади при кінці квітня.

Відбудуться громадські зустрічі у Торонто, Отаві, Гамільтоні, Вініпеґу, Едмонтоні і Калґарі. Мета поїздки, організованої КУФ у співпраці з Конґресом Українців Канади, – ознайомити зацікавлених у Канаді з діяльністю академії та здобути фінансову, організаційну і академічну підтримку для дальшого її розвитку.

Д-р С. Квіт був призначений президентом НаУКМА у 2007 році. За дальшими інформаціями можна звертатися телефоном: (416) 369-4574 або електронною поштою: bonyschuk@cufoundation.ca.

Володимир Кіш

Д-р Сергій Квіт

Книжки, надіслані до бібліотеки „Свободи"

Дмитро Блажейовський. „Де українська еліта? Еліту треба виховувати!". Збірка особистих думок, рефлексій та висновків автора. Автор досліджує українську еліту впродовж тривалого історичного періоду від княжих часів Київської Русі до сьогодення. Видавництво „Каменяр", Львів, 2008 рік.

Дмитро Блажейовський. „Будова, вдержання та оборона української держави". У цій праці автор загально представляє найважливіші завдання розбудови державної незалежности України, зокрема запевнення її суверенітету і територіяльної цілісности. Видавництво „Каменяр", Львів, 2008 рік.

Редакційна колеґія. „Батуринська старовина". Збірник наукових праць, присвячений 300-літтю Батуринської трагедії, містить студії дослідників з України, Канади, Росії, Швеції та Італії. Для науковців, викладачів, учителів, студентів, краєзнавців. Видавництво ім. Олени Теліги, Київ, 2008 рік.

Олена Кисілевська. „Листи з- над Чорного моря (до сина)". Видавництво „Жіноча доля", Коломия, 1939 рік.

Олена Степанів. „Напередодні великих подій", власні переживання і думки 1912-1914 роки. Видавництво „Червона Калина", Львів, 1930 рік.

Редакційна колеґія „Українська гімназія, Реґенсбурґ, Німеччина 1945-1949". Зустрічі та спадщина. Фотоогляд минувшини і сучасности. Друкарня „Компютопрінт", Кліфтон, Ню-Джерзі, 2008 рік.

Українське історичне товариство. „Український історик" том XLV, журнал історії і українознавства. У 75-ліття Голодомору 1932-1933 років. Ню-Йорк-Київ-Львів-Острог-Торонто-Париж, 2008 рік.

Редакційна колеґія. „Гадяцька унія 1658 року". Збірник містить наукові праці сучасних вчених, присвячені різним аспектам Гадяцької унії 1658 року, укладеної між Гетьманщиною та Річчю Посполитою. Для науковців, студентів, викладачів та всіх, хто цікавиться історією. Оригінал-макет підготовлено в Інституті української археографії та джерелознавства ім. М. Грушевського Національної Академії Наук України, Київ, 2008 рік.

„Наш спорт — неперіодичне видання Українського спортово-виховного товариства „Чорноморська січ", ч. XXXXV. Друкарня „Компютопрінт", Кліфтон, Ню-Джерзі, 2008 рік.

The Harriman Review. „The Holodomor of 1932-1933". Праці з конференції, присвяченої 75-річчю Голодомору-геноциду в Україні. Том 16, ч. 2. Колюмбійський університет, Ню-Йорк. 2008 рік.

Літопис УПА. „Грім", полковник УПА Микола Твердохліб – спогади і матеріяли. Серія „Події і люди", книга 5. Крізь призму спогадів безпосередніх учасників подій та інших матеріялів у збірнику зображено життя і діяльність видатного повстанського командира, а також висвітлено національно-визвольну боротьбу 1930-1950 років у Карпатах. Видавництво „Літопис УПА", Торонто-Львів, 2008 рік.

Микола Посівнич. „Степан Бандера – життя, присвячене свободі". Серія „Події і люди", книга 3. Матеріяли, присвячені життю та діяльності провідника ОУН та Закордонних частин ОУН С. Бандери в 1920-1959 роках. На основі спогадів та документів висвітлено боротьбу і ролю ОУН і ЗЧ ОУН та її провідника у тогочасних суспільно-політичних процесах. Видавництво „Літопис УПА", Торонто-Львів, 2008 рік.

„Нескорений командир". Серія „Події і люди", книга 1.У виданні висвітлюється життєвий шлях провідного члена ОУН та Головного командира УПА Романа Шухевича, незламного провідника національно-визвольної боротьби українського народу. Видавництво „Літопис УПА", Торонто - Львів, 2008 рік.

Олександер Вівчарик

Подорож у каторжні місця

(Продовження. Початок в ч. 7, 8, 9, 10, 11, 12)

Правда про Інту

Інта потребувала сучасної енерґетичної бази. Напередодні 1943 року в НКВД вирішили будувати в місті електростанцію. Зима і у 1942-1943 роках була дуже лютою. В'язні обморожувалися, зросла смертність. Будівництво завалило снігом.

Керівництво „Інтабуду" змушене було вжити деяких заходів стимулювання невільників до продуктивнішої праці. Провели п'ять зібрань „відмінників виробництва". Найкращих працівників заохотили матеріяльно. 30 березні 1943 року 11 в'язнів висунули на передчасне звільнення. Це мало належний відгук серед ув'язнених.

Для шахтарів організували приготування гарячої їжі в особливому посуді. Тим, хто перевиконував норму, видавали додаткову „пайку". В'язнів поділили на колони, відповідно до виконуваної праці. Тепер кожен знав наперед, що і де він робитиме, а не так, як було раніше. Усе це і допомогло збудувати в 1943 році теплову електростанцію і чотири шахти. В серпні, коли підвели залізницю, почали вивозити вугілля.

Невдалий десант

У першій половині 1943 року з Воркути вугілля вже йшло потяг за потягом. Вагу цього потоку, який щомісяця зростав, зрозуміли німці. Щоб його перервати, вони намагалися зруйнувати міст через Печору.

У ніч з 5 на 6 червня 1943 року з летовища Нарвік у Норвеґії в небо злетіли два літаки „Кондор". У кожному було 11 диверсантів – колишніх радянських військовополонених. Командиром був Ніколаєв. Десант приземлився неподалік Інти біля селища Кедровий Шор. Диверсанти мали вивести з ладу залізницю, зруйнувати міст через Печору і підняти повстання у таборах. У своєму розпорядженні група мала радіостанцію, кулемет, 11 автоматів, 36 пістолетів, 645 гранат, 505 пакунків вибухівки, 15 мін, харчі на місяць і 175 тис. рублів. Одягнули десантників в однострої енкаведистів.

Але край був нашпигований таборами і загонами НКВД, які їх охороняли. В'язнями були переважно засуджені за політичними звинуваченнями. У своїй більшості вони вважали ув'язнення трагічною помилкою і на співпрацю з німцями ніколи не пішли б. Так само не співпрацювали б з ними й „урки" – засуджені за кримінальні злочини, які вважалися соціяльно близькими до радянських людей і дорожили своїм статусом. „Урки" ненавиділи „контриків" (так вони називали політичних) й уважали їх зрадниками, протиставляючи їм свій гіпертрофований патріотизм і любов до Сталіна. Тож підняти антирадянське повстання в таборах, коли йшла війна, було практично неможливо.

Диверсанти відразу після приземлення пішли здаватися, вбивши свого керівника групи. Загинув і диверсант Олексій Куликов, якого випадково застрелила охорона табору, до якого вони йшли. Дивно, але диверсанти за дроти таборів не потрапили. Напевне, їхню підготовленість використала радянська розвідка…

Тепер відомо, що цей печорський десант готували у Прибалтиці, в спеціяльному розвідувально-диверсійному з'єднанні „Цепелін", з яким співпрацював полонений радянський генерал-майор Бессонов. Він добре знав розташування таборів і систему їхньої охорони, тому й запропонував зухвалий, але безперспективний рейд у печорські нетрі. Бессонов сподівався на успіх і навіть допоміг підготувати відозву до в'язнів Воркути. Проте вона до них не дійшла.

Бригада прохідників шахти в липні 1956 року. Перший зліва – Ілля Вівчарик.

Такими були оселі мешканців в Інті.
Фото: Олександер Вівчарик

І все ж випадок з диверсійною групою занепокоїв керівників Інти. Адже нелюдські умови існування вже призвели до стихійного бунту в'язнів лаґпункту „Лісорейд" Воркутлаґу в січні-лютому 1942 року. У тому ж році в Інті „оперативним відділом була викрита контрреволюційна організація, яка ставила собі за мету підняти збройне повстання в таборі". Можливо, що вона була вигадана самими ж енкаведистами для посилення режиму в таборах. На початку 1943 року вже закінчувалася ліквідація усіх ланок „контрреволюційної організації в Інті". Якогось нещасного, безумовно, розстріляли. Скоріш за все, хворого і немічного, непотрібного для праці раба.

Табір перетворюється на поселення

У 1943 році двічі зменшували норми хліба. Щоб забезпечити табір овочами, його керівництво організувало у Красному Ягу, під Інтою, нове господарство. У радгоспі „Інта" тоді ж почали розведення оленів, закупивши 300 голів цих невибагливих тварин. До речі, першу картоплю, капусту і редиску в сувору інтинську землю посадив ще 1939 року агроном Слюсаренко. А перші три корови в Інту привезли у 1940 році тим же шляхом, що і в'язнів, річками Печора й Уса.

Першою людиною, яка народилася в Інті, була Тамара Одинцова. Вона побачила світ 1941 року. Того ж року в Інті відкрили першу школу. 1942 року почала працювати перша бібліотека. Звичайно, усе це тішило вільнонайманих, кількість яких, хоч і не так швидко, як ув'язнених, але теж зростала. Не в останню чергу за рахунок деяких звільнених в'язнів (особливо потрібних системі). У 1942 році в Інті з'явився навіть драматичний гурток, який складався з в'язнів. Дивитися вистави любила охорона. Адже інших розваг на той час у місті не було.

Тоді ж почали будувати каркасно-засипні будинки, які тинькували усередині і зовні. Зводили їх з дерева, а між дошок засипали породу з шахтних відходів. В таких будинках було тепло і в найлютіші морози. Це я перевірив на собі. Адже до від'їзду з Інти, тобто майже до 1970 року, жив саме в такому будинку.

Електростанція слугувала в'язням сиґналізацією – від 8 січня 1944 року усі прокидалися, їли і засинали за її гудком. Табір прокидався о 5-ій год. ранку. О 6-ій год. люди вже працювали. О 9-ій год. вечора лягали спати.

Від перевтоми перед очима стояла червона пелена, і вугілля здавалося червоним, кривавим. Після зміни шахтарі – мокрі, у мороз, просто з забою йшли в бараки. Помитися і обсушитися на шахті тоді не було де. Від виснаження люди масово хворіли. Поповнення, яке постійно надходило, через довге перебування в дорозі у непристосованих вантажних вагонах, прибувало немічне. До того ж, це були люди, яких ще треба було навчати шахтарських професій.

У 1944 році в Інту загалом привезли 3,552 в'язнів і майже 2,000 з них були хворі, близько 500 – інваліди. У лікарні померло 298 щойно привезених…

На шахти почали брати навіть жінок. У 1944 році їх там було 15 відс. від усіх працюючих.

1944 рік пам'ятний для Інти ще й тим, що тут 16 березня утворили селищну раду. Тобто, у поселенні почала функціонувати радянська влада. Першим головою селищної ради став Никифор Комельков – колишній охоронник, демобілізований за інвалідністю фронтовик. Воно і не дивно: хто міг ще очолити раду таборового поселення, як не колишній охоронник! А поселення Інта складалося тоді з семи лаґпунктів, у яких було 8,400 осіб. А в інших підрозділах, підпорядкованих Інті, їх було ще 3,000. Створення ради припало на час прибуття найбільшого етапу в'язнів. 1,900 нещасних прислало керівництво ГУЛаґу для будівництва нових копалень. Поспіхом будували бараки і землянки. Людей селили навіть у свинарниках.

(Продовження в наступному числі)

Барак робітників радгоспу „Інта".

Життя як недоспівана пісня...

Володимир Івасюк
Фото: Тарас Ткаченко

КИЇВ – 4 березня в книгарні „Є" відбувся вечір пам'яті Володимира Івасюка. Українська інтеліґенція вшанувала, безперечно, одну з найяскравіших постатей у новітній історії України. Йому б виповнилося лише 60…

Учасники заходу з нагоди ювілею композитора розповіли присутнім чимало цікавих та невідомих досі фактів з життя В. Івасюка.

Він народився 4 березня 1949 року в невеличкому буковинському містечку Кіцмань у родині вчителів – Михайла та Софії Івасюків. За словами першої директорки Чернівецького музею В. Івасюка, упорядниці книжки спогадів та есеїв „Володимир Івасюк. Життя як пісня" Парасковії Нечаєвої, батько композитора змалку прищеплював своїм дітям любов до творчости та до рідної землі. Робив це у дуже оригінальний спосіб – писав дітям листи і розповідав про діячів, імена яких носили вулиці рідного міста. Тож не дивно, що син, ставши митцем, пішов іншим шляхом, ніж більшість недолугих радянських композиторів, котрі оспівували комуністичну партію. Він писав пісні про рідну буковинську землю.

Не стала винятком клясика української естради – „Червона рута", яка в 1971 році принесла славу юному авторові. Образ містичної квітки – червоної рути він узяв з народних переказів.

П. Нечаєва розповіла гостям конференції, що молодому композиторові писали листи з найвіддаленіших куточків СРСР.

Гості книгарні зазначили, що В. Івасюк впевнено пройшов найтяжче випробовування – славою. Не зупинився на досягнутому, і 1974 року його пісня „Водограй" стала лавреатом престижного міжнародного конкурсу в Сопоті. Твір виконала тоді ще нікому не відома Софія Ротару, яка пізніше здобула собі славу, виконуючи пісні В. Івасюка. Подія мала величезне значення для нашої культури, адже вперше на міжнародному конкурсі прозвучала українська пісня.

1977 рік. Знову Сопот. Успіх повторено – С. Ротару з піснею В. Івасюка „У долі своя весна" вдруге здобула перемогу на фестивалі.

Проте часи були дуже важкі. Те, що В. Івасюк відкрито спілкувався з дисидентами, розмовляв українською мовою і не співав дифірамбів партії, багато кому не давало спокою. Йому навмисне створювали різні проблеми. Його остання гучна робота – музика до п'єси Олеся Гончара „Прапороносці" пройнята полум'яною любов'ю до України. Радянські чиновники цього потерпіти не могли.

24 квітня 1979 року Володя вийшов з дому у Львові і пішов до консерваторії. Більше його живим не бачили.

Бездиханне тіло композитора знайшов радянський вояк 18 травня у Брюховецькому лісі, що неподалік від Львова.

Офіційний висновок слідчої комісії – самогубство, проте жоден з присутніх березневого вечора у книгарні „Є" не вірить у це.

На конференції також було підтверджено інформацію щодо поновлення розслідування причин смерти В. Івасюка

Розкрити таємницю спробували творці документального фільму „Володимир Івасюк: життя моє – обірвана струна" (автор – Василь Ілащук). Переглядом цієї картини завершився вечір пам'яті композитора. Кінострічка справила величезне враження на всіх присутніх. Сценариста фільму – Тараса Ткаченка просто засипали питаннями і довго не відпускали.

Президент України Віктор Ющенко 1 березня посмертно присвоїв мистцеві звання Героя України, а 2009 рік проголошено роком композитора на Буковині та в Галичині.

Юрій Борисов

Вечір на честь Степана Бандери

ПОЛТАВА. – 17 лютого з ініціятиви Головного управління інформаційної та внутрішньої політики обласної адміністрації відбулося відзначення 100-річчя від дня народження Провідника Організації Українських Націоналістів (ОУН) Степана Бандери.

В цей день до міста завітали його онук Степан Бандера, керівники Центру національного відродження Тарас Рондзістий і Віктор Рог, історик Володимир Ковальчук, консультант Центру вивчення документів з національно-визвольних змагань Головного державного архіву Служби Безпеки України.

Відбулася пресова конференція, засідання „круглого столу" представників освітніх і наукових кіл, громадських організацій і політичних партій, органів влади, зустрічі зі студентами та громадськістю. Гості з Києва також зустрілися з головою обласної адміністрації Валерієм Асадчевим та провідниками патріотичних партій.

Значне зацікавлення викликала спільна прес- та інтернет-конференція С. Бандери, В. Ковальчука та В. Рога, яку провів начальник Головного управління інформаційної та внутрішньої політики обласної адміністрації Олег Пустовгар.

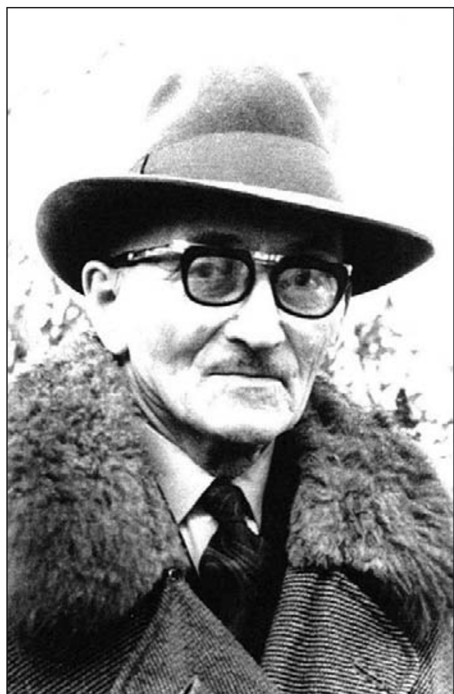
С. Бандера розповів про свого діда і його сім'ю, висловив побажання щодо перепоховання С. Бандери в Україні, відповів на численні запитання.

О. Пустовгар повідомив, що адміністрація сприяла історикові Вікторові Ревегукові, представникові громадської організації „Українська справа", у дослідженні діяльности похідних груп ОУН на Полтавщині. Він готує розширений матеріял, який, можливо, виллється у книгу.

Сергій Вересень

ПОДОРОЖІ

У Східниці лікують тіло й душу

Першовідкривач східницької „Нафтусі“ Омелян Стоцький.

В'їзд до Східниці.

Селище Східниця у Львівській області набуває усе більшої популярности в Україні як бальнеологічний курорт, де можна позбутися багатьох хвороб нирок і печінки. Ми з дружиною побували в Східниці минулого літа, жили і лікувалися в приватному лікувально-оздоровчому комплексі „Сідус“, де господарює подружжя Наталя і Григорій Мацієвські.

Вже сама по собі поява приватних лічниць у донедавна наскрізь розприватизованій Україні викликає подив і радість. А перебування в затишному пансіонаті принесло задоволення. В будинку може проживати 30 осіб. Метод лікування – озонотерапія, а засоби – аплікації з озокериту, колонотерапія, масажі, виведення важких металів з тіла з допомогою спеціяльної апаратури. До цього – смачне харчування, сауна, екскурсіії, навіть зоокуточок з оленями. Люди приїздять з хворобами, а виїздять – з здоров'ям молодих років.

І таке стається в санаторіях „Східницькі Карпати“, „Стожари“, лікувальних комплексах „Три сини“, „Ді Анна“, у медичному центрі „Владо“, на віллах „Золоте руно“ і „Валентина“, озодоровчій базі „Зелений бір“. Цілюща таємниця Східниці – підземні мінеральні води „Нафтуся“: 38 джерел і 17 свердловин. Ці води припиняють порушення обміну речовин в організмі, посилюють їх виділення, відновлюють клітини, а головне – ці води незамінні при захворюваннях нирок і печінки, діабету.

Серед відгуків гостей Східниці я знайшов запис професора Григорія Левіна з Санкт-Петербурґу в Росії: „Хворію сечокам'яною хворобою багато років. Вперше лікуюся у Східниці „Нафтусею“. Вже вийшло чотири камінці. Тепер їздитиму тільки до Східниці“.

А в селищі є ще одна дивина – місцеві води виводять з тіла радіонукліди, відновлюють гемоглобін. І подібної щодо цього води ніде в Україні немає. Отже, у Східниці добре лікувати й усі наслідки чорнобильського лиха.

Перебування в селищі принесло нам не тільки оздоровлення тіла, а і велику поживу для душі. Ми дізналися про діяльне, нелегке життя відкривача місцевих вод Омеляна Стоцького. Це була дуже цікава людина. О. Стоцький народився в селі Богутині біля Золочева, мав два дипломи про вищу освіту – технічну і гуманітарну. Знав п'ять мов. Після Другої світової війни міг виїхати до Чехії чи Франції, але повернувся з Польщі в Україну, оселився в Східниці.

У 1956 році він вперше переконався у цілющих властивостях місцевої джерельної води. Але йому не повірили. З Москви надіслали скептичного листа з відмовою провести вивчення властивостей води. Ще б пак! Син священика, безпартійний, з далекого карпатського села – чи в ті роки до нього могла бути якась довіра?

23 роки О. Стоцький наполегливо добивався визнання місцевої води. На це пішло усе життя, здоров'я, скромні заробітки. Вирішальне слово належало сказати Одеському науково-дослідному інститутові курортології та фізіотерапії, але одесити поставилися до сільського ентузіяста з відвертою ворожістю. Лише через 10 років вдалося зацікавити водою фахівців Львівського медичного інституту. Головним арґументом стали свідчення численних людей, які позбулися хвороб у Східниці.

Ще через 10 років Східницю було визнано курортом, Влада дала гроші на його розвиток. Тепер курортові присвоєно ім'я О. Стоцького, йому поставили пам'ятник з написом „Першовідкривачеві східницької „Нафтусі“, створили музейну кімнату.

Великою радістю для нас було дізнатися про людину, яка усе життя присвятила шляхетній справі і боролася за неї, попри численні труднощі і невдачі.

Для зацікавлених подаю адресу комплексу „Сідус“, у якому ми побували: вул. Зарічна, 9а, селище Східниця, Бориславська міська рада, Львівська область, 82391 Ukraine. Тел.: (380-3248) 48-016.

Леонід Якобчук,
Юніон, Ню-Джерзі

Приватний лікувально-оздоровчий комплекс „Сідус“.

СПОРТ

Дві команди України продовжують змагання за Чашу УЕФА

„Динамо“, Україна – „Металіст“, Україна – 2:3 (1:0)
„Шахтар“, Україна – ЦСКА, Росія – 2:0 (1:0)

„Металіст“ виграє і вибуває

19 березня на харківському стадіоні „Металіст“ відбулись другі змагання за Чашу УЕФА (1/8 фіналу) між командами „Динамо“ (Київ) та „Металіст“ (Харків). „Металіст" показав, що може на рівних грати проти „Динамо“ навіть за умови поразки у першій зустрічі.

Перший раз команди грали 12 березня в Києві, на стадіоні „Динамо" ім. Валерія Лобановського. На відміну від гри чемпіонату України, де „Динамо“ в Харкові легко перемогло „Металіста“, двобій у Києві видався більш видовищним.

„Металіст“ не знітився, і гра на контратаках могла принести йому позитивний результат. Кияни грали широко, і небезпека йшла майже від всіх гравців півзахисту та нападу. На 54-ій хвилині динамівець Олександер Алієв з кутового подав у карний майданчик, і м'яч від Артема Мілевського впав на голову Огненові Вукоєвичеві, котрий пробив у кут воріт – 1:0.

19 березня перший ґоль було забито у ворота киян і він наче розбудив їх, але їхнім ударам бракувало влучности. Друга половина зустрічі розпочалася ґолем у ворота харків'ян. „Металіст“ відповів влучним ударом. Андрій Маркевич, який вивів київське „Динамо“ у чвертьфінал Чаші УЕФА, тепер зрізав м'яч у власні ворота. Зустріч закінчилась перемогою „Металіста“, але за вислідом двох змагань боротьбу продовжить київська команда.

„Шахтар“ вперше здолав бар'єр 1/8 фіналу Чаші УЕФА

19 березня на донецькому стадіоні „Олімпійський“ вдруге зустрілися команди „Шахтар“ і Центрального спортивного клюбу армії (ЦСКА) з Росії.

12 березня в Москві, на стадіоні „Лужники“, ці команди вже зустрічалися. Перемогли росіяни з рахунком 1:0. В цілому, наступальні дії армійців тоді закінчувалися десь на підступах до карного майданчика гостей. А „Шахтар“ намагався використовувати швидкі переходи на половину суперника.

В другій половині гри „дитячу помилку“ зробив Разван Рац, коли передав м'яч на свого суперника. Після забитого м'яча господарі стали більше дбати про оборону, а гірники пішли в наступ. Всі прострілі та передачі „вбивали“ захисники ЦСКА.

В порівнянні з попередньою грою у Москві зміни у складі команд 19 березня були незначними. Гра почалася і атак на ворота гостей. ЦСКА обрала оборонну тактику. Довелося чекати другої половини, щоб побачити забитий м'яч. Щоправда, перший ґоль опинився в сітці воріт „Шахтаря“. Згодом Фернандіньо сильно пробив у кут. За результатами двох ігор рахунок став нічийним. ЦСКА довелося перебудовувати свою оборонну гру, але гірники атакували, і одна з контратак господарів закінчилася другим ґолем.

„Динамо“ і „Шахтар“ можуть зустрітися у півфіналі Чаші УЕФА

Визначилися чвертьфінальні та півфінальні пари Чаші УЕФА та Ліґи чемпіонів (в змаганнях Ліґи Україна не бере участи).

За результатами жеребкування 1/4 фіналу Чаші УЕФА гратимуть 9 та 16 квітня „Гамбурґ“ (Німеччина) – „Манчестер Сити“ (Англія), ПСЖ (Франція) – „Динамо“ (Київ, Україна), „Шахтар“ (Донецьк, Україна) – „Марсель“ (Франція), „Удінезе“ (Італія) – „Вердер“ (Німеччина). Півфінальні змагання відбудуться 30 квітня та 7 травня. В разі перемоги у двобої з французькими командами дві українські команди можуть зустрітися у змаганнях за Чашу УЕФА. Фінал – 20 травня. *(„Чемпіон“)*

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ“, лютий 2009 р.

100 дол.	Сохан Неоніля	
	(Подяка Ірені Клюфас)	Моріставн, Н. Дж.
	Баніт Віра	Ст Леонард Квеб. Канада
75	МакКензі Рудник	
	Романа	Лос-Анджелес, Каліф.
55	Балагутрак-Боднар	
	Лідія	Гюстон, Тек.
	Криштальські Віра і	
	Ярослав	Форест Гілс, Н. Й.
	Лятишевський Алекс	Сеґ-Гарбор, Н. Й.
	Макар Євген	Мавтенсайд, Н. Дж.
	Ставничий Юрій	Кінелон, Н. Дж.
50	Рудченко Оксана	Лос-Анджелес, Каліф.
45	Латишко Микола	Етобіко, Онт., Канада
	Рожак Петро	Філядельфія, Па
	Скоп Софія	Ла-Меса, Каліф.
35	Сидор Олег	Ґлен-Елин, Іл.
30	Дяченко Лідія	Філядельфія, Па.
	в пам'ять Дори Рак	
	Лазуренко Лідія	Фармінґтон Гілс, Миш.
25	Кузич М.	Чикаґо, Іл.
	Сосяк В.	Колонія, Н. Дж.
	Байко Петро	Парма, Огайо
	Білик Іван	Бафало-Ґров, Іл.
	Дубек Тадей	Сарнія, Онт., Канада
	Дурбак Тетяна	Ювінґ, Н. Дж.
	Яцух Михайло	Ветерсфілд, Кон.
	Ємець Ірина	Ворнерс, Н. Й.
	Ковач Василь	Стретфорд, Кон.
	Кифор Карпо	Ню-Йорк, Н. Й.
	Музичка Ярослав	Кентон, Огайо
	Пілецька-Декайло	
	Адріяна	Чикаґо, Іл.
	Плешкевич Іванна	Ворен, Миш.
	Сабат Йосиф	Твін-Лейкс, Виск.
20	Безубяк Іван	Ричмонд-Гіл, Н. Й.
	Богданик Йосиф	Чикаґо, Іл.
	Феш Михайло	Тусон, Аріз.
	Яшко Микола	МекКіней, Тек.
	Колінько Оксана	Філядельфія, Па.
	Куропасі Лідія і	
	Богдан	Гікорі, Пн. К.
	Мірчук Микола	Лівінґстон, Н. Дж.
	Мірошниченко	
	Тамара	Полтава, Україна
	Мичковська	
	Любомира	Клівленд, Огайо
	Ранюк Анна	Бостон, Мас.
	Захарук Ева	Венгем, Мас.
20 дол.	Сохан Ігор	Вудкліф-Лейк, Н. Дж.
	Соляник Віктор	Болдер, Кол.
	Стеців Ростислава	Рочестер, Н. Й.
15	Белендюк Михайло	Ворм-Мінерал-Спр., Фла.
	Дорожинська Марія	Норт-Порт, Фла.
	Глинський Борис	Вієна, Ва.
	Ілюк Зіна	Бел-Гарбор, Н. Й.
	Кушнірук О.	Чикаґо, Іл.
	Лаврин Іван	Чикаґо, Іл.
	Марущак Ілько	Дірборн-Гайц, Миш.
	Петрівська Ала	Клівленд, Огайо
	Шимонович Йосиф	Рослiндейл, Мас.
	Скрибайло Степан	Шарлоцвіл, Ва.
	Скрипка Володимир	Ґейнсвіл, Джа.
	Ткачук Явдоха	Філядельфія, Па.
	Воловчук Володимир	Орландо-Парк, Іл.
	Завійська Марія	Маямі-Біч, Фла.
	Звадюк О.	Ґрейт-Фолс, Ва.
10	Берегулька С.	Скотсвілдейл, Аріз.
	Храплива Марія	Синсинаті, Огайо
	Худьо Б.	Шорт-Гілс, Н. Дж.
	Ференцевич Юрій	Джерзі-Ситі, Н. Дж.
	Гірняк М.	Далес, Ва.
	Клюфас З.	Гайленд-Парк, Н. Дж.
	Мандрусяк Н.	Маямі, Фла.
	Назаревич М.	Фінікс, Аріз.
	Плита Й.	Обурн, Н. Й.
	Бекерська Анна	Ютика, Н. Й.
	Боднар Лариса	Клівленд, Огайо
	Ціки Марія і Микола	Савтґейт, Миш.
	Думка Анна	Ню-Йорк, Н. Й.
	Дзіка Галина	Річмонд-Гіл, Н. Й.
	Фарботник Михайло	Сиракюз, Н. Й.
	Ґорчинська Іванна	Чикаґо, Іл.
	Головінська Наталія	Сомерсет, Н. Дж.
	Гриньків Володимир	Розвіл, Миш.
	Яхницький Д.	Вініпеґ, Ман., Канада
	Яцюк Анатоль	Рівієра-Біч, Фла.
	Колісник Роман	Торонто, Онт., Канада
	Король Орися	Монреаль, Кве., Кан.
	Коропей Ніна	Джонстон, Р. Ай.
	Кравчук-Велс Наталія	Сілвер-Спрінґ, Мд.
	Куриній Михайло	Берлін, Мд.
	Макарі Анна і Іван	Риджвуд, Н. Й.
	Мелех Володимир	Торонто, Онт., Канада
	Науковий Центр	Черкаси, Україна
	Обаранець Євген	Трентон, Н. Дж.
	Олиник Степанія	Ворм-Мінерал-Спр, Фла.
	Пашковська Неонілія	Торонто, Онт., Канада
10 дол.	Радловський Богдан	Елмвуд-Парк, Іл.
	Самодін Віра	Норт-Порт, Фла.
	Шайдевич Всеволод	Самерсет, Н. Дж.
	Слиж Роман	Ралей, Пн. К.
	Столярська Анна	Омага, Неб.
	Свєчковська Галина	Берклей-Спрінґс, В. Ва.
	Щебетюк Марія	Норт-Порт, Фла.
	Томащук Данило	Кензас-Ситі, Мо
	Васічко Володимир	Флемінґтон, Н. Дж.
	Венке Мирослава	Юніон, Н. Дж.
	Ясінська Татяна	Силвер-Спрінґ, Мд.
5	Винники Віра і Остап	Бронксвіл, Н. Й.
	Мацук Б.	Берлін, Мд.
	Буняк Оксана	Монро, Н. Й.
	Хміляк Василь	Клівленд, Огайо
	Черевко Й.	Форт-Ірі, Онт., Канада
	Чухта Петро	Брістол, Кон.
	Ґолія З.	Тарпон-Спрінґс, Фла.
	Ґордон Валентина	Порт-Шарлот, Фла.
	Голінко Софія	Трентон, Н. Дж.
	Григорчук Наталія	Чикаґо, Іл.
	Гузар Дарія	Вестон, Онт., Канада
	Іванів Теодор	Ліверпул, Н. Й.
	Качмар Христина	Мідія, Па.
	Кочма Ярослава	Томс-Ривер, Н. Дж.
	Коч Мирон	Сиракюз, Н. Й.
	Кисілі Людмила і	
	Володимир	Сан-Дієґо, Каліф.
	Лаврин Надія	Стерлінґ-Гайц, Миш.
	Ліщук Володимир	Савт-Рівер, Н. Дж.
	Нагребецький Роман	Галіфакс НС, Канада
	Пугачі Оксана і Богдан	Ґаловей, Огайо
	Пилюк Ірина	Торонто, Онт., Канада
	Рибак Роман	Ст. Пол, Мін.
	Савка Лариса	Дес-Плейнс, Іл.
	Швейко Лена	Фулертон, Каліф.
	Сенчишак Мирон	Аліквіпа, Па.
	Стельмащук Михайло	Балтимор, Мд.
	Тепла Степанія	Сторс, Кон.
	Урбанович Богданна	Александрія, Ва.
	Васічко Іван	Картерет, Н. Дж.
	Василенко Ія	Юніон, Н. Дж.
	Вішка Семен	Честер, Н. Й.
	Винник Роман	Гайд-Парк, Н. Й.
	Зеленська Ірина	Сомерсет, Н. Дж.

Разом: 2,270 дол.

Щиро дякуємо всім за фінансову підтримку „Свободи“ – найстаршої української газети

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Осціславська • 973-292-9800 #3040* • adukr@optonline.net

ЗМІНА АДРЕСИ

☐ "Свобода" ☐ "The Ukrainian Weekly"

СТАРА АДРЕСА:

Число Відділу (якщо член УНС): ....
Ім'я і прізвище: ....
Адреса: ....
....

НОВА АДРЕСА:

Ім'я і прізвище: ....
Адреса: ....
....
Число телефона: (.......) ....

Зголошення присилати до:
Svoboda/The Ukrainian Weekly
P.O.Box 280, Parsippany, NJ 07054

На зміну адреси проситься долучити $1.00
ПЕРЕВЕДЕННЯ ЗМІНИ АДРЕСИ ТРИВАЄ 1-2 ТИЖНІ

Світлій пам’яті Левка Казанівського (1946-2009)

Не здається, що вже 40 днів минуло з того дня, як згасла свічка нашого приятеля, доброго батька, вірного сина. 15 лютого Господь покликав на вічний спочинок Лева-Василя або, як ми усі його знали, – Левка Казанівського.

Товариство „Самопоміч" та Кредитна спілка “Самопоміч” з глибоким сумом перенесли цю втрату. Його шляхетність, доброзичливість, порядність високо цінували всі, хто його знав. Любов до родини, до батьків, до синочків Матейка і Данилка, до коханої дружини Ірени була гарячою, справді полум’яною. Він любив життя, любив людей, хотів жити…

Відлітають у вирій журавлі, так і св.п. Л. Казанівський відлетів від нас. Ніхто його не замінить, відлетів у вирій незаступимий для нас усіх, завжди усміхнений, радісний життєлюбний, хоч знав, яку тяжку недугу він має...

Покійний народився 15 січня 1946 року в Мюнхені, в Німеччині. Коли мав шість років, з батьками переїхав до Америки.Тут закінчив народну католицьку школу. Хоч батьки жили поза містом, юнак відвідував суботню українську школу в Чикаґо і закінчив її. Був парафіяним парафії свв. Володимира і Ольги в Чикаґо, належав до Братства молоді при парафії та був членом Пласту. Пізніше здобував освіту у середній школі св. Патріка у Чикаго. Далі був коледж у Віноні, Мінесота, а університетські студії з дипломом доктора політичних наук закінчив у Школі Джона Маршала.

Св.п. Л. Казанівський працював як адвокат-асистент губернатора штату Ілиной. Згодом – як учитель середньої школи та авторитетний суддя у цьому штаті. Довший час був правним дорадником у касі „Самопоміч" і головою Товариства „Самопоміч".

Сьогодні св.п. Л. Казанівський – в небесному царстві, а між нами витає добра пам’ять про щирого приятеля, палкого українця, прекрасного сім’янина, люблячого батька та сина..

Вічна йому пам’ять.

За управу Товариства „Самопоміч" –
Марія Щерб’юк

Св. п. Левко Казанівський

В Кредитній спілці „Самопоміч" відкрито рахунок ч.109606, на який можна складати пожертви для допомоги родині покійного св.п. Л. Казанівського.

Прощальне слово д-ра Павла Пундія

Скорбна Родино!

Дорогий і незабутній Левку!

Від імені наших родин і приятелів дякую за незабутню родинну зустріч „Свято життя“, яку ти нам справив півтора року тому на своєму хуторі Казанівських у Висконсині. Ми були всі разом, щасливі і задоволені та побачили твою кохану Ірену та твоїх синочків – Тадея і Данилка. Ти був добрим сином, братом та чоловіком, батьком та вуйком. Ти любив людей та всім допомагав. Ти мав Бога у своєму серці, а де Бог, там і Небо.

Ти будеш вічно жити у наших серцях та в пам’ять твоїх нащадків.

Вічна і славна тобі пам’ять!

Д-р Павло Пундій

П О Д Я К А

З волі Всевишнього 6 -го лютого 2009 р. відійшов у вічність наш найдорожчий БРАТ і ВУЙКО

СВ. П.

ФРАНКО ЛІТОВІНСЬКИЙ

Складаємо сердечну подяку родині, приятелям і знайомим, що підтримали нас у болючі і важкі хвилини своїми молитвами і теплими словами. Щира подяка пароховi церкви Різдва Пресвятої Богородиці о. Романові Пітулі за проведення похоронних відправ. Сердечно дякуємо всім парафіянам, друзям і знайомим за численну участь в похоронних відправах.

Особлива подяка п. Ірені Старожитник за допомогу в організації похорону. Дякуємо п. Осипові Рінник за теплі спогади про Покійного, а учасникам церковного хору за гарний спів під час Парастасу в похоронному заведенні.

Сердечно дякуємо за св. Літургії, прекрасні квіти і щедрі пожертви в пам’ять покійного св. п. Франка Літовінського.

НА СЛУЖБИ БОЖІ пожертвували:
Сестрицтво Різдва Пресвятої Богородиці, Анна і Роман Партикевич, Нестор і Марія Попіль, Осип і Надія Рінник, Софія Колтовська, Стефан і Анна Кинік.

НА ТРИВАЛІ СЛУЖБИ БОЖІ:
John Gallo, Angela Chernichowski, Mr. and Mrs. Armando Spagnolo.

КВІТИ ПРИСЛАЛИ:
Джін і Тарас Грицишин, Ірена Старожитник, Ярослав і Світлана Старожитник, Люба і Олекса Шкамбара.

НА ЦЕРКВУ РІЗДВА ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ в НЮ-БРАНЗВИК, Н. Дж. пожертвували: 1,270 дол.
Ольга Кадикало, Нестор і Марія Попіль, Михайло і Оксана Кадикало, Ольга Левко, Василь Іванів, Святозар і Люба Каспрук, Руслан і Оксана Наливайко, Ольга Городецька, Василь і Маргарет Кец, Ігор і Ліда Проць, Евген і Марія Осціславські, Іван і Наталя Головінські, Тамара Гурин, Роман і Стефанія Старожитник, Анна Литвин, Софія Лонишин, Ростислав і Галина Ратич, Катерина Бацвин і Віра Бацвин-Головінська, Мирослава Стойко.

Нехай добрий Господь обдарує Вас усіх своїми щедрими ласками.

Вдячні: племінниця Леся з чоловіком Мироном і сином Назаром.

За мову і зміст посмертних оголошень і подяк редакція не відповідає.

У ДРУГУ СУМНУ РІЧНИЦЮ, яка припадає 5-го квітня, відходу у Божу Вічність нашого найдорожчого і ніколи незабутнього МУЖА, ТАТА, БРАТА, ДІДУСЯ і ВУЙКА

СВ. П.

ЯРОСЛАВА БІЛАНЮКА

будуть відправлені

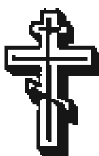
СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

в Українських Католицьких Церквах:

- **в церкві Благовіщення у Фреш Медовс, Н. Й., в неділю, 5 квітня о год. 9 ранку;**
- **в монастирі св. Йосафата в Ґлен Ков, Лонґ Айленд, Н. Й., в неділю, 5 квітня о год. 9:30 ранку;**
- **в церкві св. Юра в Ню-Йорку, 26 травня о год. 6 ранку;**
- **в церкві св. Духа у Гемптонбурґу, Н. Й., в суботу, 4 квітня о год. 9 ранку;**
- **в церкві св. о. Миколая у Ґрейт Медовс, Н. Дж.;**
- **в церкві св. Тройці у Сілвер Спрінґ, Мд.;**
- **в церкві Христа Царя у Джемейка Плейнс, Масс.;**
- **в соборі св. Юра у Львові, Україна;**
- **в церкві св. Покрови у Пядиках, Україна, в суботу, 4 квітня;**
- **в церкві св. Параскевії у Микуличині, Україна, в суботу, 4 квітня.**

Ми будемо вічно шанувати Твою пам’ять!

О молитви просить у глибокому смутку дружина Володимира із синами та їхніми родинами і родина в Америці й Україні.

Ділимося сумною вісткою, що 18 лютого 2009 р.
помер на 80-му році життя

СВ. П.

МИХАЙЛО ХАЛУПА

Його любов та відданість родині, друзям та рідній землі ніколи не будуть забуті тими, хто знав і любив Його. Михайло народився 5 лютого 1929 р. в невеликому селі Явірник, що на межі Карпатських гір на Лемківщині де він виріс, плекаючи у серці глибоку повагу та любов до чудових традицій українських лемків. У 1947 р. режим Польщі започаткував "Акцію Висла", депортуючи родини українських лемків з їхньої землі. Михайло був свідком знищення рідного Явірника і ніколи не міг цього забути. Назавжди в його пам'яті залишилися спогади, які розривали його серце і мали великий вплив на формування його як людини. Його родина, зібравши свої невеликі пожитки, була депортована до колишнього німецького містечка Ангерберг, що тепер є знане як Венгожево, Польща.

У 1962 р. Михайло з дружиною Ольгою та донькою Марійкою, еміґрував до США та оселився в Аубурн, Н.Й., де народився син Михайло. Він пропрацював 20 років для Columbian Rope Company, а тоді перейшов до McQuay International, звідки пішов на пенсію у 1996 р. Він був активним членом багатьох українських організацій і прищепив своїм дітям щиру любов і відданість до українських традицій, які мали величезне значення для нього на протязі цілого життя. Він був активним членом церкви свв. Петра і Павла в Аубурн, активним членом суспільного життя української громади, де він брав участь в організуванні українських культурних імпрез, членом батьківського комітету в СУМ-і, впродовж 30 років членом організації „Запорозька Січ", впродовж 45 років членом Організації Захисту Лемків Західної України, та понад 20 років очолював цю організацію як голова 23-го відділу в Аубурн.

У глибокому смутку залишилися:
дружина – Ольга (разом прожили 49 років)
донька – Марійка
син – Михайло з дружиною Стефанкою
внуки – Теодор, Максим, Бріяна та Іван
друга мати – Текля
сестри і брат – Марія Гавучак, Анна Шарий, Ева Барняк, Анастасія Стан, Марія Фешак та брат Стефан з родинами
рідні – Володимир Шарий з дружиною Марією, Іван та Марія Шарий Бабяк з родиною, Текля Шарий Лико з родиною
свати – Петро та Марія Кушнір з Монтреалю
племінники і племінниці з родинами та кузини з різних кінців світу.

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що в п'ятницю, 20 березня 2009 р.
відійшла у засвіти на 93-му році життя наша найдорожча
МАМА, БАБЦЯ і ПРАБАБЦЯ

СВ. П.

РОЗАЛІЯ БОЙЧУК
з дому ЛЕГКА

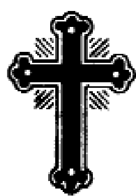
ПАНАХИДА буде відправлена в неділю, 29 березня 2009 р. о год. 5-ій веч. в похоронному заведенні Литвин і Литвин в Юніон, Н. Дж.

Відвідини від год. 2 по пол. до год. 6 веч.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в понеділок, 30 березня о год. 9:30 ранку в Українській католицькій церкві св. Володимира в Елизабеті, Н. Дж., 308 Grier Avenue, Elizabeth, NJ. Опісля похорон на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Залишилися в глибокому смутку:
син – ЯРОСЛАВ з дружиною БАРБАРОЮ
донька – РОМА ЧЕРНИК з чоловіком ОРЕСТОМ
внуки – АНДРЕЯ з чоловіком ТОМ
– МАРКІЯН
– СКАТ з дружиною ДЖЕКІ
– КРИС
правнуки – МИКОЛА
– АЛИСОН
племінники – ІГОР МЕЛИМОКА з дружиною МАРИ і дітьми МАРКОМ та АНДРІЄМ
та ближча і дальша родина в Америці й Україні.

Вічна Їй пам'ять!

З глибоким смутком ділимося сумною
вісткою, що 20-го березня 2009 р. відійшов
у вічність на 88-му році життя наш
найдорожчий і незабутній
БАТЬКО, БРАТ і ВУЙКО

СВ. П.

д-р ЕВГЕН СТЕЦЬКІВ

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ:
Середа, 25-го березня в похоронному заведенні Farley Funeral Home, 5900 South Biscayne Drive, North Port, Florida, год. 4:30 – 7:00 вечора.
Четвер, 26-го березня в церкві св. Марії у Норт Порті, год. 10:00 ранку. Похорон у Venice Memorial Gardens.

Залишилися у смутку:
син – АНДРІЙ ЕВГЕН СТЕЦЬКІВ
дочка – РОМА ЛОНҐ з мужем ДЕЙЛОМ
сестра – СТЕФАНІЯ ТИСОВСЬКА
сестрінка – УЛЯНА СТЕПЧУК з мужем ЗЕНКОМ, дітьми і внуками
сестрінок – д-р ЮРКО ТИСОВСЬКИЙ з дружиною РОБИН і дітьми
ближча і дальша родина в Америці, Австралії та Україні.

Вічна Йому пам'ять!

Пожертви в пам'ять Покійного просимо складати на
Український Католицький Університет у Львові:
Ukrainian Catholic Education Foundation,
2247 West Chicago Avenue, Chicago, IL 60622.

У ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
8 квітня 2008 р. нашої дорогої і незабутньої
МАМИ, СЕСТРИ, БАБЦІ, ПРАБАБЦІ і ТЕТИ

СВ. П.

ТАТЯНИ ОСАДЦИ

Просимо Бога за спокій душі нашої Мами.
Покійна назавжди залишиться у наших серцях і молитвах.

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ
будуть відправлені у церквах:

- св. Володимира у Ґлен Спей, Н. Й.,
- св. Андрія у Гемптонбурґу, Н. Й.,
- св. Юра у місті Ню-Йорк,
- та в церквах у Бережанах і селі Волощина в Україні.

У смутку залишені доньки:
Іванна (Тиня) Осадца; Христина Пауксіс та Таня Демчук з родинами,
сестра Оксана Єттер,
та ближча і дальша родина в Америці, Україні, Канаді і Польщі.